Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932— ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩΙ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 40ὸς | *Ἀθῆναι, 5 Αὐγούστου 1933* | *Ἔτος 55ον.—Ἀριθ. 36*

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὡστόσο ὁ ὕπνος ὅπως εἶχε ἔρθει γιὰ τὴ μικρούλα Πόλλυ, ἔτσι ἦρθε καὶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα παιδιά, καὶ στὶς ἐννιὰ τὸ Ντένιστον εἶχε ἀδειάσει καὶ ὅλοι οἱ μικροὶ προσκαλεσμένοι εἶχαν γυρίσει σπίτι τους. Ἀποκοιμήθηκαν περιγράφοντας στὴ μαμμά τους καὶ στὰ μεγάλα τους ἀδέλφια τὰ θαύματα ποὺ εἶχαν δεῖ στὴ γιορτὴ τοῦ Τζάκ, τῆς Μπέττυ καὶ τῆς Πόλλυ, κι' ὡς τὸ πρωΐ ἔζησαν πάλι στὸ νειρό τους ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Ἀμφιβολίες καὶ συμβουλὲς

—Καὶ τώρα, παιδιά, στὰ κρεβάτια σας, εἶπε ἡ κυρία Κίνσεϋ, ὅταν ἡ πόρτα τοῦ Ντένιστον ἔκλεισε πίσω ἀπὸ τὸν τελευταῖο καλεσμένον. Γρήγορα στὸ κρεβάτι καὶ μὴν ἀρχίζετε τὶς κουβέντες γιατὶ εἶναι πιὰ ἀργά. Μπέττυ, βοήθησε τὸν Τζάκ νὰνεβῇ τὴ σκάλα. Ὅταν θὰ ἔρθω ἐπάνω θὰ περάσω ἀπὸ τὴν κάμαρά του γιὰ νὰ ἰδῶ μήπως χρειάζεται τίποτε.

— Καληνύχτα, γιαγιά, εἶπε τὸ κοριτσάκι συλλογισμένο.

— Καληνύχτα, εἶπε ἡ κυρία Κίνσεϋ. Γρήγορα, γρήγορα ἀνεβῆτε κι' ἐγὼ θὰ καθήσω νὰ μτερήσω τ' ἀσημικά.

Μ' ὅλο ποὺ ὁ Τζὰκ ἦταν κουρασμένος πέρασε τὴ σάλλα μονάχος του. Ὅταν ὅμως ἔφθασε στὴ σκάλα, φάνηκε πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ τοῦ προσφέρθηκε ἡ Μπέττυ γι' ἀποκρύμπι.

— Τώρα εἶμαι καλά, δηλαδὴ σχεδὸν καλά, εἶπε. Δὲν ἔχει ὅμως νὰ κάνῃ. Καμμιὰ φορὰ θὰ πιάνουμαι στὸ μπράτσο σου, ἂν τὸ θέλεις.

Στάθηκαν στὸ μεσόσκαλο γιὰ νὰ ξεκουραστῇ ὁ Τζὰκ καὶ καθὼς καθόταν στὸ σκαμνάκι:

—Ὤ, σήμερα τὸ ἔχω ἀνάγκη νὰ

«Εἶμαι καλά, δηλαδὴ σχεδὸν καλά, εἶπε ὁ Τζὰκ» (Σελ. 421, στ. α.)

ἀκουμπάω στὸ χέρι σου, εἶπε, μ' ἀπὸ βδομάδα θὰ ἰδῇς! Ὁ γιατρὸς Νόρτον τὸ εἶπε πὼς θὰ μπορῶ νὰ περπατῶ ἐλεύθερα κι' ἀκούραστα. Θὰ ἰδῇς! Θὰ ἰδῇς! Καὶ θὰ μπορῶ ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα παιδιὰ νὰ τρέχω καὶ νὰ παίζω κάθε παιχνίδι. Καὶ θὰ μπορῶ νὰ γίνω ναυτικός. Θὰ ἰδῇς! Θὰ ἰδῇς! Ὁ κύριος Μίξον εἶπε πὼς γνωρίζει κάποιον ποὺ εἶναι στὸ ναυτικὸ καὶ αὐτὸς θὰ μοῦ πῇ τί πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ μπῶ κι' ἐγώ.

—Ὤ Τζάκ! Θὰ γίνῃς ναυτικός! Θὰ ταξιδεύῃς μακριὰ σὲ ξένα μέρη!

— Καὶ βέβαια θὰ γίνω, φτάνει νὰ μπορέσω. Πρέπει νὰ μελετήσῃ κανεὶς γερὰ γιὰ νὰ μπῇ στὸ ναυτικό, μὰ δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ μὲ φοβίζει. Ὡστόσο, Μπέττυ, εἶναι ἀργὰ καὶ ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου ἔχει περάσει. Ἔλα, πᾶμε στὶς κάμαρές μας.

Ἄρχισαν νὰ ξανανεβαίνουν τὴ σκάλα. Μὲ τὴ βοήθεια τῆς Μπέττυ ὁ Τζὰκ ἔφθασε ὡς ἀπάνω καὶ μπῆκε στὴν κάμαρά του.

— Καληνύχτα, Μπέττυ, εἶπε ὁ Τζὰκ.

— Καληνύχτα, ἀπάντησε ἡ Μπέττυ.

Καὶ πέρασε κι' ἐκείνη στὴν κάμαρά της. Τί ὡραία κάμαρα! Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ τὴν κατοικοῦσε ἡ Μπέττυ εἶχε προσθέσει μερικὰ πράγματα ποὺ τὴν ἔκαναν ἀκόμη ὡραιότερη ἀπὸ πρίν. Μιὰ ὡραία ἀντιγραφὴ τῆς περίφημης Μαντόννας Σιξτίνας κρεμόταν στὸν τοῖχο καὶ μιὰ πελώρια τίγρις τῆς Βεγγάλης ἦταν ἁπλωμένη στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ. Ἡ κάμαρα ἦταν φωτισμένη. Μὰ οἱ λαμπτῆρες ἦταν τοποθετημένοι διακριτικὰ πίσω ἀπὸ τὴ γύψινη κορνίζα τοῦ ταβανιοῦ κι' ἔτσι σκόρπιζαν ἕνα γλυκὸ φῶς σ' ὅλο τὸ δωμάτιο δίχως νὰ πληγώνουν τὸ μάτι.

Κι' ἡ Μπέττυ κοίταζε πάντα γύρω της.

Τὸ δωμάτιο ἦταν ἑτοιμασμένο γιὰ τὴ νύχτα. Τὰ σκεπάσματα τοῦ κατάλευκου κρεβατιοῦ ἦταν ἀναδιπλω-

μένα καὶ ἕνα τριανταφυλλὶ νυκτικὸ γαρνιρισμένο μὲ ντανταέλλες ἦταν ἁπλωμένο ἐπάνω. Ἕνα ζευγαράκι μικροσκοπικὲς παντοῦφλες ξεπρόβαιναν τὶς μύτες τους κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι. Ἔλα ἐλαφρὸ πουπουλένιο πάπλωμα ἀπὸ θαλασσὶ μεταξωτὸ ἦταν ριγμένο στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ γιατὶ οἱ νύχτες εἶχαν ἀρχίσει νὰ γίνονται ψυχρές. Μιὰ μικρὴ λαμπίτσα τοποθετημένη ἐπάνω στὸ κομμοδίνο, ἔρριχνε τὸ ἁπαλό της φῶς γύρω.

Ἡ Μπέττυ πῆγε καὶ στάθηκε μπρὸς στὸν μεγάλο καθρέφτη τῆς ντουλάπας της. Αὐτὸ ποὺ εἶδε στὸ γυαλὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν κάνῃ νὰ χαμογελάσῃ. Ἡ μικρούλα, ντυμένη μὲ ἕνα φόρεμα ἀπὸ ἄσπρη μουσελίνα μὲ τριανταφυλλιὰ λουλουδάκια ἦταν στὰλήθεια χαριτωμένη.

Κι' ὅμως τὸ πρόσωπο ποὺ ἔβλεπε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸν καθρέφτη εἶχε ἀποτυπωμένη ἐπάνω του μιὰ ἔκφραση θλίψης καὶ ἀπογοήτευσης, καὶ ἡ Μπέττυ γύρισε τὸ κεφάλι της ἀναστενάζοντας. Ὕστερα ἀφοῦ ἔβγαλε τὸ φόρεμά της κι' ἔβαλε μιὰ ρόμπα, γύρισε τὸ κουμπὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ κι' ἡ κάμαρα βυθίστηκε στὸ σκοτάδι. Μόνο ἡ λαμπίτσα τοῦ κομμοδίνου ἔρριχνε ἕνα ἀμυδρὸ φῶς. Τότε τὸ κοριτσάκι ἄνοιξε τὸ παράθυρο, ἀκούμπησε τὰ χέρια της, στὸ μπαλκόνι ἔγειρε τὸ κεφάλι της καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

— Εἶναι πολὺ ἀνόητο καὶ πολὺ κακὸ αὐτὸ ποὺ κάνω τώρα, ἔλεγε μέσα της καὶ καλὰ ποὺ δὲν μὲ βλέπει κανένας, εἰδεμὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ντρέπομαι. Γιατὶ νὰ εἶμαι θλιμμένη; Τί μοῦ λείπει; Ἡ γιαγιὰ Τζένη εἶναι καλὴ ὅσο δὲν παίρνει. Σήμερα μ' ἀγκάλιασε καὶ μὲ φίλησε γιὰ νὰ μὲ εὐχηθῇ γιὰ τὴ γιορτή μου. Ναί, στάλήθεια μ' ἀγκάλιασε. Μὰ θὰ τὸ κανε ἂν δὲν ἦταν ἡ γιορτή μου; Τί ἔχει νὰ κάνῃ; Μιὰ φορὰ δὲν πρέπει νὰ παραπονιέμαι. Κι' ἔπειτα εἶμαι τόσο εὐχαριστημένη ποὺ ἔγινε καλὰ τὸ πόδι τοῦ Τζάκ. Ποῦ δὲν θὰ κουτσαίνῃ πιά.

— Δὲν θυμᾶμαι ὡστόσο, ἐξακολούθησε ἀφοῦ σκέφθηκε λίγες στιγμές, ἂν μ' εὐχαρίστησε καθόλου ποὺ κάλεσα τὸ γιατρὸ Νόρτον γιὰ νὰ τὸν κάνῃ καλά. Πῆρα τὸν Τζὰκ σπίτι μου, τὸν ἔκανα ἀδελφό μου, τοῦ δίνω ὅσα χρήματα τοῦ χειάζονται καὶ φροντίζω νὰ μορφωθῇ ὅπως πρέπει γιὰ νὰ μπορέσῃ μεθαύριο νὰ πάῃ μπροστά, καὶ νὰ τώρα αὐτὸς ἔχει σκοπὸ νὰ μπῇ σπὸ ναυτικὸ καὶ νὰ φύγῃ μακριά. Κι' ἐμένα οὔτε μὲ συλλογίζεται καθόλου ποὺ θὰ μ' ἀφήσῃ. Ἡ Πόλλυ μ' ἀγαπάει πολύ, μὰ εἶναι τόσο μικρούλα! Μποροῦσαν νὰ τὴν πάρουν ἀπὸ κοντά μου χωρὶς νὰ τῆς κοστίσῃ διόλου αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ χωρὶς κἂν νὰ τὸ καταλάβῃ. Βέβαια ἡ γιορτὴ ἦταν πολὺ ὡραία, καὶ ἡ ὀρχήστρα καλὴ καὶ ὅλοι μας διασκεδάσαμε καὶ ὁ καθένας γύρισε στὸ σπίτι του εὐχαριστημένος. Κι' ὅμως μοῦ φαίνεται πῶς κάτι ἔλειπε ἀπὸ τὴ γιορτή μου, ποὺ θὰ μ' ἔκανε νὰ καταλάβω κι' ἐγὼ πῶς γιορτάζω καὶ νὰ εὐχαριστηθῶ.

Καὶ δίχως νὰ τολμήσῃ νὰ ἐκφράσῃ τὴ σκέψη της ἡ Μπέττυ ἄρχισε ἀμυδρὰ νὰ σχηματίζῃ τὴν ἀντίληψη, ὅτι οἱ συγγενεῖς ποὺ «ἀγοράζει» κανείς, ὅσο κακοὶ καὶ ἀφοσιωμένοι κι' ἂν εἶναι, δὲν ἀξίζουν ἐκείνους ποὺ χαρίζει ὁ Θεός.

— Κι' ὕστερα, ἐξακολούθησε τὸ κοριτσάκι, μιλώντας πάντοτε στὸν ἑαυτό της, κανεὶς δὲν μοῦκανε σήμερα τὸ παραμικρὸ δῶρο. Ξέρω καλὰ γιὰ ποιὸ λόγο: γιατὶ ὅλοι σκέπτονται πῶς εἶμαι ἀρκετὰ πλούσια ὥστε νὰ ἀγοράσω μοναχή μου ὅ,τι μοῦ κάνει κέφι. Μὰ δὲν εἶναι τὰ ἴδιο πρᾶγμα. Τουλάχιστον ἡ μὶς Μάργκαρετ ἂν μοῦ χάριζε ἕνα μικροπραγματάκι, μιὰ καρφιτσούλα, ἕνα τιποτένιο δωράκι... μὰ ὄχι, δὲν τὸ σκέφθηκε καθόλου. Κι' ὅμως μ' ἀγαπάει, δὲν μπορῶ νὰ πῶ. Κι' ἂν ὁ Τζὰκ εἶχε σκαλίσει τίποτε μὲ τὸ μαχαίρι του, γιὰ νὰ μοῦ τὸ χαρίσῃ, ὅπως ἔκανε ἄλλοτε; Φαίνεται πῶς ὅλοι τους νομίζουν πῶς δὲν ἐνδιαφέρομαι παρὰ γιὰ τὰ χρήματα, κι' ὅμως συμβαίνει ὅλωσδιόλου τὸ ἀντίθετο.

Ὕστερα, ἀφοῦ σκέφθηκε λίγα λεπτά:

—Ὅπως κι' ἂν εἶναι μοῦ φαίνεται πῶς εἶμαι κακιὰ κι' ἀχάριστη. Ἐγώ, τὸ πλουσιώτερο κορίτσι τοῦ Γκρήμποροου, νὰ ἀναστενάζω καὶ νὰ παραπονιέμαι, ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε ἀπεναντίας νὰ τραγουδῶ καὶ νὰ χορεύω. Ναί, αὐτὸ εἶναι πολὺ ἄσχημο. Ἡ κυρία Βὰν-Κοὺρτ μοῦ τὸ εἶχε πεῖ ὅταν ἤρθα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι: «Καὶ τώρα, Μπέττυ, ἂν δὲν εἶσαι εὐτυχισμένη, ἐσὺ θὰ φταῖς». Ναί, ἐγὼ φταίω. Πρέπει νὰ βάλω δύναμη στὸν ἑαυτό μου καὶ νὰ πάψω νὰ βασανίζω τὸν ἑαυτό μου χωρὶς αἰτία. Κι' ὅμως θὰ ἤθελα νὰ ἔχω κάποιον ποὺ νὰ μὲ βασανίζῃ. Τί εὐτυχισμένα ποὺ εἶναι τὰ κοριτσάκια ποὺ ἔχουν τὴ μαμμά τους!

Μ' ἕνα βαθὺ στεναγμὸ τὸ κοριτσάκι σηκώθηκε καὶ μπῆκε στὸ δωμάτιο καὶ γύρισε τὸ κουμπὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ. Τὸ φῶς πλημμύρισε καὶ πάλι τὸ δωμάτιο. Ἡ Μπέττυ ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω της καὶ ἡ θέα τῆς ὡραίας κάμαρας καὶ τῶν θησαυρῶν ποὺ ἦταν μαζεμμένοι ἐκεῖ μέσα ἔδωσε κάπως τὶς μαῦρες της σκέψεις.

— Εἶμαι τρελλή, εἶπε δυνατά.

Γδύθηκε βιαστικά, ἔπεσε στὸ κρεβάτι της καὶ σὲ λίγο βυθίστηκε σὲ ὕπνο βαθύ.

Τὸ πρωΐ ἄργησε νὰ ξυπνήσῃ. Ὅταν ἄνοιξε τὰ μάτια της ὁ ἥλιος ἔλαμπε ζωηρὰ καὶ ἡ Μπέττυ εἶχε ξαναβρεῖ ὅλη τὴν καλή της διάθεση. Οἱ θλιβερὲς σκέψεις εἶχαν σκορπίσει μαζὶ μὲ τὰ σκοτάδια τῆς νύχτας. Ἄλλωστε, καθὼς ἔβγαινε ἀπὸ τὴν κάμαρά της γιὰ νὰ κατεβῇ στὴν τραπεζαρία νὰ πιῇ τὸ γάλα της, ἄκουσε τὴν εὔθυμη φωνὴ τοῦ Ριχάρδου Βὰν-Κοὺρτ κι' αὐτὸ τὴν ἔκανε ἀκόμη πιὸ χαρούμενη.

Ἡ Πόλλυ ἦταν πιὸ πρωϊνὴ ἀπ' αὐτήν. Εἶχε κιόλας τελειώσει τὸ πρόγευμά της καὶ γιὰ τὴν ὥρα ἔπαιζε τὸ «καράβι». Τὸ «καράβι» ἦταν ἕνα σκαμνάκι ποὺ τὸ εἶχε γυρίσει ἀνάποδα καὶ τὸ ἔβαζε νάρμενίζῃ στὴ θάλασσα δηλαδὴ στὸ πάτωμα τῆς τραπεζαρίας.

— Θὰ βέτσης τὰ πόδια σου! φώναξε μὲ τὴ γελαστὴ φωνίτσα της μόλις εἶδε τὴν Μπέττυ νάνοίγῃ τὴν πόρτα.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔμπαινε καὶ ὁ Ριχάρδος στὴν τραπεζαρία.

—Ὤ, προσέξτε! ἔκανε ἡ Μπέττυ. Ἡ τραπεζαρία εἶναι γεμάτη νερό. Εἶναι φόβος νὰ πνιγῆτε,

— Ἀλήθεια, ἔκανε ὁ Ριχάρδος, τάχα τρομαγμένος, δὲν τὸ εἶχα ἰδεῖ!

Καὶ λαμβάνοντας κι' αὐτὸς μέρος στὸ παιχνίδι, σήκωσε τὰ παντελόνια του καὶ μὲ μεγάλα πηδήματα ἔφθασε ὡς τὴν ἄκρη τῆς κάμαρας, ἐνῶ τὸ κοριτσάκι εἶχε ξελιγωθεῖ στὰ γέλια.

— Τὰ νερὰ ξεχείλισαν, φώναξε ἀπελπισμένος, θὰ πνιγῶ! Καλὰ ποὺ ξέρω κολύμπι!

Καὶ κουνώντας ρυθμικὰ τὰ χέρια του, ὅπως ὅταν κολυμπάει κανεὶς στὴ θάλασσα, καὶ κλωτσώντας ποῦ καὶ ποῦ μὲ τὰ πόδια του, ἔφθασε ὡς τὴν πολυθρόνα Ὕστερα, πηδώντας ἐπάνω στὴν πολυθρόνα, κάθησε ἐπάνω στὸ ἕνα χέρι, ἐνῶ τὰ πόδια του πατοῦσαν στὸ κάθισμα.

Ἡ Πόλλυ τὸν κοίταζε ἐκεῖ ψηλὰ ποὺ εἶχε καταφύγει μὲ κάποια ἔκπληξη. Παραξενευόταν κι' ἐκείνη ἀκόμη, ποὺ εἶχαν πάρει τόσο στὰ σοβαρὰ τὸ παιχνίδι της. Μὰ ἡ Μπέττυ γελοῦσε μὲ τὴν καρδιά της.

— Θέλετε ἕνα φλιτζάνι καφέ, πρότεινε στὸ Ριχάρδο, γιὰ νὰ συνέλθετε ἀπὸ τὸ κολύμπι καὶ ν' ἀποφύγετε κανένα κρυολόγημα;

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ

Μόλις εἶχε βασιλέψει ὁ ἥλιος, ὅταν ἀνέβηκα στὸ καράβι ποὺ θὰ μὲ πήγαινε ὡς τὰ βάθη τοῦ Περσικοῦ κόλπου..

Ἦταν ἡ ἡσυχη τῶν δειλινῶν ὥρα, Ἦταν ἡ ὥρα ποὺ ἡ κάτασπρη Ἀφρικανικὴ πόλις ἄρχιζε νὰ παίρνῃ μαβιὲς ἀποχρώσεις. Κανένας θόρυβος δὲν ἐρχόταν ἀπ' τὰ λευκὰ κι' ὁλόκλειστα σπίτια ποὺ γινόνταν πιὸ μυστηριώδη ὅσο ἔπεφτε ἡ νύχτα. Οἱ γλάροι μόνο δίνουν τὴν ἐντύπωση πῶς ἦταν ἀλήθεια κι' ὄχι ἕνα φαντάχτερὸ κι' ὄμορφο ὄνειρο.

Μὲ βαρειὰ τὴν ψυχὴ κοίταζα τὴν Μασκάτη, τὴν πόλι ποὺ ἀριθμοῦνα νὰ μείνω... ἂν μοῦ ἔλεγαν τώρα, ἴσως νὰ ἦταν διαφορετικὴ ἡ ἀπάντησή μου.

Σαλπάριζε τὸ καράβι, ὅταν εἴδαμε μιὰ βάρκα νὰ σχίζῃ γρήγορα τὰ νερὰ καὶ νὰ μᾶς γνέφει. Ἦταν ἡ βάρκα ποὺ μοῦφερνε ἀπὸ μέρος τοῦ Σουλτάνου, δυὸ πολύτιμα δῶρα. Ἕνα δαμασκηνὸ μαχαίρι, μὲ πέτρες στὴ λαβή, κι' ἕνα χρυσὸ γιαταγάνι.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Θυμόμουν, πῶς σ' αὐτὴ τὴν κάμαρα, εἶχε γράψει τ' ὄνομά της, ὅταν ἦταν κοριτσάκι, ἡ μητέρα μου. Τὸ εἶχε γράψει, μ' ἕνα διαμαντάκι παιδιάτικου δαχτυλιδιοῦ ἐπάνω σ' ἕνα τζάμι.

Θὰ ἦταν, χωρὶς ἄλλο, κανένα βροχερὸ καὶ κρύο ἀπόγευμα σὰν τώρα, ποὺ δὲ θὰ ἤξερε τί νὰ κάνῃ.

Δὲν ἔλπιζα νὰ τὸ ξαναδῶ. Κι' ὅμως τί θαῦμα. Τὸ τζάμι βρισκόταν στὴ θέση του μ' ὅλα τὰ χρόνια ποὺ εἶχαν περάσει, σὲ ξένα χέρια, ἀπὸ πάνω του. Καὶ νά, νὰ τὸ ἀγαπημένο παιδιάτικο γράψιμο, μὲ τὰ μεγάλα κι' ἀκανόνιστα γράμματα. Nadine!..

Κλείνω τὰ μάτια μου καὶ προσπαθῶ νὰ γυρίσω χρόνια πίσω καὶ νὰ δῶ τὸ παιδί, ποὺ ἕνα βροχερὸ ἀπόγευμα ἁνίας ἔγραψε τ' ὄνομά του, κοιτάζοντας τὴ βροχὴ νὰ χτυπᾶ τὰ τζάμια σὰν τώρα.

(Pierre Loti) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

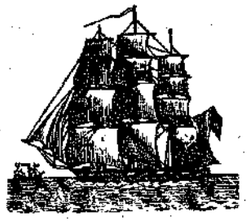

Ο ΛΙΧΟΥΔΑΚΗΣ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΛΣ'.

Τὸ τραῖνο τρέχει τώρα πρὸς τὴν Ἀθήνα. Τί γρήγορα! Κι' ὁ Πετράκης τὸ βρίσκει πολὺ διασκεδαστικό.

— Παυλίνα, λέει στὴν ἀδερφή του, σ' ἀρέσει ποὺ τρέχουμε... σὰ νὰ μᾶς κυνηγοῦν;

— Ναί, ἀπαντᾶ ἡ Παυλίνα, μόνο ποὺ τὸ τραῖνο κάνει πολὺ θόρυβο καὶ θοβᾶμαι μὴν ξυπνήσῃ ἡ Μπεμπέκα μου.

Καὶ κουνᾶ στὴν ἀγκαλιά της τὴν κούκλα της, ποὺ ἔχει κλείσει τὰ μάτια της σὰ νὰ κοιμᾶται...

Φτάνουν σ' ἕνα σταθμὸ καὶ τὸ τραῖνο σιγὰ-σιγὰ σταματᾶ. Διάφοροι πουλητὲς ἀπέξω διαλαλοῦν ἕνα σωρὸ λιχουδιές: φιστίκια, πασσατέμπο, μέντες, μπεζέδες. Ὁ Λιχουδάκης μας, κατὰ τὴ συνήθειά του, ἠλεκτρίζεται:

— Μπαμπά, νὰ κατεβῶ μιὰ στιγμὴ ν' ἀγοράσω μπεζέδες μὲ τὰ λεπτὰ ποὺ μοῦδωσε ἡ γιαγιά;

— Κατέβα, λιχουδάκη μου· γρήγορα ὅμως μὴ φύγῃ τὸ τραῖνο.

Ὁ Πετράκης πηδᾶ κι' ἀπὸ τὴ μεγάλη του βία κι' ἀπροσεξία στραμπουλίζει τὸ πόδι του. Κούτσα-κούτσα φτάνει τὸν πουλητή, ἀγοράζει πέντε μπεζέδες καὶ κούτσα-κούτσα ξαναγυρίζει στὸ τραῖνο.

— Δὲν προσέχεις, δὲν προσέχεις! τοῦ λέει ἡ μαμμά του. Σοῦ πονᾶ τὸ πόδι;

—Ὄχι, ὄχι! μοῦ πέρασε! ἀπαντᾶ ὁ Πετράκης.

Ἡ ἀλήθεια πῶς τοῦ πονᾶ ἀκόμα, μὰ ἡ γλύκα τῶν μπεζέδων τὸν κάνει νὰ ξεχνᾶ τὸν πόνο. Τὸ τραῖνο ξεκινᾶ, οἱ μπεζέδες φαγώθηκαν καὶ ὁ πόνος ξαναρχίζει.

— Μοῦ πονᾶ!.. τρίψτε μού το!..

Τοῦ τρίβουν τὸ πόδι... Ἔ, δὲν εἶναι τίποτα... μικρὸ στραμπούλισμα. θὰ περάσῃ... Καὶ νά, σὲ λίγο περνᾶ. Ὁ Πετράκη κοιμᾶται, μὰ κι' ἡ Παυλίνα κοιμᾶται, κι' ἡ κούκλα...

Κοιμισμένοι κι' οἱ τρεῖς φτάνουν στὴν Ἀθήνα. Ἐκεῖ οἱ μεγάλοι τοὺς ξυπνοῦν.

— Φτάσαμε!.. κατεβῆτε!..

Τρίβουν τὰ μάτια τους. Ποῦ εἴμαστε; Α! στὴν Ἀθήνα!.. Τί χαρά... Μαζεύουν γρήγορα-γρήγορα τὰ πράγματα... Τὸ καπέλλο μου!.. Τὸ τσαντάκι μου!.. Τὸ καλαθάκι!.. Τὶς ὀμπρέλλες!.. Ἄ, μὴν ξεχάσαμε τίποτα; Ὄχι, τίποτα! Καὶ κατεβαίνουν.

Τώρα, μέσα σ' ἕν' αὐτοκίνητο, ποὺ τὸ πῆραν ἀπὸ τὸ σταθμό, τρέχουν πρὸς τὸ σπίτι.

— Τὸ αὐτοκίνητο ὅμως, λέει ὁ Πετράκης, τρέχει πιὸ γρήγορα κι' ἀπὸ τὸ τραῖνο. Μόνο ποὺ κάνει λιγώτερο θόρυβο. Ἔ, Παυλίνα;..

Μὰ ἡ Παυλίνα κλαίει. Στὴν παραζάλη, ξέχασε μέσα στὸ τραῖνο τὴν κούκλα της, ποὺ τὴν ἄφησε μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ βάλῃ τὸ ἐπανωφόρι της.

Ὁ μπαμπὰς κρυφογελᾶ.

—Ἄ, ξεχασμένη! τῆς λέει, Νά, κι' ἡ κούκλα σου!.. Ἂν δὲν ἤμουν ἐγώ...

—Ἄ, τί καλά! εὐχαριστῶ, μπαμπά, ποὺ μοῦ ἔσωσες τὴ Μπεμπέκα μου!

Χαρούμενοι ὅλοι, φτάνουν στὸ σπίτι. Ὤ, τί εὐχάριστο ποὺ εἶναι νὰ γυρίζῃ κανεὶς στὸ σπιτάκι του, ἔστω κι' ἀπ' τὴν πιὸ ὡραία πόλη ἢ τὴν πιὸ ὡραία ἔξοχή!.. Καὶ τί χιρὰ ποὺ κάνει ἡ Κατερίνα, ἡ ὑπηρέτρια, ποὺ ξαναβλέπει τὸν Πετράκη ὕστερ' ἀπὸ τόσους μῆνες!

— Πῶς μεγάλωσε! λέει. Ἔγινε πιὰ παλλικαράκι!..

Κι' ἡ συνηθισμένη ζωὴ ξαναρχίζει. Ὁ Πετράκης ὅμως, ἂν καὶ «μεγάλωσε», ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τόσο λιχούδης καὶ στὴν Ἀθήνα, ὅσο ἦταν καὶ στὴν ἐξοχή, στὸ σπίτι τοῦ παπποῦ.

«Ἀπελπισία μ' αὐτὸ τὸ παιδί!» λένε οἱ γονεῖς του.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο) **Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ**

ΤΙΠΟΤΕ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ ΚΡΥΦΟ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Στὴ Βλαδιμηρούπολη τῆς Ρωσσίας ζοῦσε ἕνας νέος ἔμπορος, ποὺ εἶχε δυὸ μαγαζιὰ κι' ἕνα σπίτι. Ἦταν ὄμορφος ἄντρας μὲ ξανθὰ κατσαρὰ μαλλιά. Τραγουδοῦσε ὡραῖα καὶ τοῦ ἄρεσε νὰ διασκεδάζῃ. Στὰ νιάτα του θύμωνε εὔκολα κι' ἔκανε φασαρίες ὅποτε ἔπινε. Ἄμα ὅμως παντρεύθηκε, ἔπαψε τὸ πιοτό. Καμμιὰ φορὰ μονάχα μεθοῦσε πάλι. Μὰ πολὺ σπάνια.

Μιὰ ἡμέρα λοιπὸν τοῦ καλοκαιριοῦ ὁ ἔμπορος ἑτοιμαζόταν νὰ πάῃ στὸ πανηγύρι. Ὅταν ἀποχαιρετοῦσε τὴν οἰκογένειά του, ἡ γυναίκα του εἶπε:

— Ἰβάν, μὴν πᾷς αὐτὴ τὴ φορά. Τὴ νύχτα σ' ὀνειρεύθηκα ἄσχημα. Εἶδα ἕνα κακὸ ὄνειρο. Πίστεψέ με.

Ὁ Ἰβὰν εἶπε χαμογελώντας:

— Σὲ καταλαβαίνω· φοβᾶσαι μήπως παραδιασκεδάσω ἐκεῖ κάτω.

— Δὲν ξέρω καλά, ἀπάντησε αὐτή, τί μὲ φοβίζει. Σὲ εἶδα στ' ὄνειρό μου. Ἔβγαινες ἀπὸ τὴν πόλη, ἔβγαλες τὸ καπέλλο σου καὶ εἶδα τὸ κεφάλι σου, ἦταν ὅλο σταχτί. Αὐτὸ εἶναι κακὸ σημάδι.

Ὁ Ἰβὰν ξεκαρδίσθηκε στὰ γέλια:

— Σημάδι πῶς θὰ κερδίσω. Οἱ δουλειὲς θὰ πᾶν καλά, θὰ φέρω σ' ὅλους σας πολλὰ δῶρα, θὰ τὸ ἰδῆτε!

Λέγοντας αὐτά, τοὺς ἄφησε κ' ἔφυγε.

Στὸ μισό του δρόμο ἀπάντησε ἕνα γνωστό του ἔμπορο κι' ἀποφάσισαν νὰ περάσουν τὴ νύχτα στὸ χάνι. Ἀφοῦ ἔφαγαν κι' ἤπιαν καλά, κοιμήθηκαν σὲ δυὸ δωμάτια, τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο.

Ὁ Ἰβὰν δὲν ἦταν ὑπναράς. Ξύπνησε μεσάνυχτα. Ἤθελε μὲ τὴ δροσιὰ νὰ τελειώσῃ τὸ δρόμο του. Ξύπνησε λοιπὸν τὸν ἀμαξᾶ ποὺ τὸν εἶχε φέρει καὶ τὸν πρόσταξε νὰ ζέψῃ. Πῆγε καὶ βρῆκε τὸν ξενοδόχο, πλήρωσε τὸ λογαριασμό του κι' ἔφυγε.

Ἀφοῦ ἔκαμε ἀρκετὸ δρόμο, σταμάτησε σ' ἕνα σταθμό, γιὰ νὰ φάῃ τὸ ἄλογο καὶ νὰναπαυθῇ. Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, κάθησε στὴν τραπέζα κι' εἶπε νὰ τὸν σερβίρουν. Περιμένοντας τὸ φαγητό του, πῆρε τὴν κιθάρα του κι' ἄρχισε νὰ παίζῃ.

Ἔξαφνα ἀκούσθηκαν μικρὰ κουδουνάκια. «Χωρὶς ἄλλο κάποιος ἐπίσημος θὰ ταξιδεύῃ» σκέφθηκε ὁ Ἰβάν. Ἡ ἅμαξα, —μιὰ ἅμαξα μὲ τρία ἄλογα, — μπῆκε μέσα στὴν αὐλή. Ἕνας ἀστυνομικὸς κατέβηκε καὶ μαζί του δυὸ στρατιῶτες. Πλησιάζει τὸν Ἰβὰν καὶ τὸν ρωτᾶ;

— Ποιὸς εἶσαι, ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;

Ὁ ἔμπορος ἀπαντᾶ σ' ὅλες τὶς ἐρωτήσεις.

— Καὶ τώρα, θέλετε νὰ πάρετε τὸ τσάϊ μαζί μου;

Ἀλλὰ ὁ ἀστυνομικὸς ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν ρωτᾶ:

— Ποῦ πέρασες τὴν τελευταία νύχτα; Ἤσουν μονάχος ἢ μαζὶ μ' ἕναν ἔμπορο; Τὸν εἶδες αὐτὸ τὸ πρωΐ; Γιατὶ ἔφυγες τόσο νωρίς;

Γιατὶ τοῦ ἔκαναν αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις; Ὁ Ἰβὰν δὲν καταλάβαινε. Δὲν τοὺς εἶπε παρὰ τὴν πᾶσα ἀλήθεια καὶ πρόσθεσε:

— Γιατὶ ὅλες αὐτὲς οἱ ἐρωτήσεις; Δὲν εἶμαι οὔτε κλέφτης οὔτε δολοφόνος. Ταξιδεύω γιὰ τὶς ὑποθέσεις μου. Γιατὶ λοιπὸν μ' ἐρωτᾶτε;

Ὁ ἀστυνομικὸς φώναξε τοὺς στρατιῶτες.

— Εἶμαι ἀστυνομικός, εἶπε καὶ σὲ ρωτῶ πῶς αὐτὴ τὴ νύχτα ὁ ἔμπορος, ὁ γείτονας τῆς κώμαράς σου, βρέθηκε σκοτωμένος; Ἔλα, δεῖξε μας τὰ πράγματά σου. Σεῖς οἱ ἄλλοι ψάξετε τὶς τσέπες του!

Ὅλοι μπῆκαν στὸ δωμάτιο, ὅπου ἦταν ἡ βαλίτσα κι' ὁ σάκκος τοῦ Ἰβάν. Ἔψαξαν παντοῦ. Ἔξαφνα ὁ ἀστυνομικὸς τράβηξε ἀπὸ τὸ σάκκο ἕνα μαχαίρι καὶ ρώτησε ἀπότομα:

— Τίνος εἶναι αὐτὸ τὸ μαχαίρι; Κοίταξε!

Ὁ Ἰβὰν ἤθελε νὰπαντήσῃ, δὲν κατόρθωσεν ὅμως παρὰ νὰ τραυλίσῃ:

— Δὲν... δὲν ξέρω, ἐγώ... αὐτὸ τὸ μαχαίρι... ἐγώ... δὲν εἶναι δικό μου.

— Σημερα τὸ πρωΐ, εἶπε ὁ ἀξιωματικός, βρῆκαν τὸν ἔμπορο ἀπάνω στὸ κρεβάτι του μὲ κομμένο τὸ λαιμό! Ἐσὺ μονάχα μποροῦσες νὰ τὸ κάνῃς αὐτό. Ἡ πόρτα τοῦ ξενοδοχείου ἦταν κλεισμένη ἀπὸ μέσα. Κανένας ἄλλος ἀπὸ σένα δὲν ἦταν στὸ χάνι. Βρίσκω ἕνα ματωμένο μαχαίρι στὸ σάκκο σου. Καὶ ὕστερα, μόλις σὲ ἰδῇ κανεὶς καταλαβαίνει ποιὸς εἶσαι. Ἔλα, λέγε, πῶς τὸν σκότωσες; Πόσα χρήματα τοῦ ἔκλεψες;

Ὁ Ἰβὰν ὁρκίσθηκε πὼς δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ δολοφόνος. Πὼς δὲν εἶχε ἰδεῖ τὸν ἄλλον ἔμπορο, ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν μαζί. Πὼς οἱ ὀχτὼ χιλιάδες ρούβλια ποὺ βρῆκαν ἐπάνω του ἦταν δικά του καὶ πὼς τὸ μαχαίρι δὲν ἦταν δικό του. Ἀλλὰ ἡ φωνή του μόλις ἀκουγόταν. Τὸ πρόσωπό του ἦταν κίτρινο κι' ἔτρεμε ὁλόκληρος σὰ νὰ ἦταν ἀληθινὰ ἔνοχος.

Ὁ ἀστυνομικὸς πρόσταξε νὰ τὸν δέσουν καὶ νὰ τοῦ βάλουν χειροπέδες. Ὁ Ἰβὰν ἔκαμε τὸ σταυρό του κι' ἔκλαψε.

Τοῦ πῆραν ὅλα ὅσα εἶχε· τὰ χρήματα, ἐννοεῖται, καὶ τὰ πράγματα. Τὸν πῆγαν στὴ γειτονικὴ πόλη καὶ τὸν ἔβαλαν στὴ φυλακή. Ἔκαναν ἀνακρίσεις στὴ Βλαδιμηραύπολη, ὅπου γεννήθηκε. Ὅλοι εἶπαν τὰ ἴδια μ' ἕνα στόμα, οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ καὶ οἱ ἔμποροι: «Ὁ Ἰβὰν ἔπινε, ἀγαποῦσε τὶς διασκεδάσεις ἦταν ὅμως καλὸς ἄνθρωπος». Ὅταν ἡ ἀνάκριση τέλειωσε, τὸν κατηγόρησαν γιὰ φόνο ἑνὸς ἐμπόρου καὶ γιὰ κλοπὴ εἴκοσι χιλιάδων ρουβλίων.

Ἡ γυναίκα του ἀπελπίσθηκε. Τὰ παιδιά της ἦταν μικρά. Στὸ μικρότερο ἔδινε ἀκόμη γάλα. Δὲ μποροῦσε νὰ ταφῇ μονάχα, οὔτε τὰ μεγαλύτερα. Μὲ ὅλα λοιπὸν τὰ παιδιὰ ξεκίνησε γιὰ τὴν πόλη, ὅπου ἦταν ἡ φυλακή. Στὴν ἀρχὴ δὲν τὴν ἄφησαν νὰ μπῇ μέσα. Ἀνεφέρθηκε στὴ διεύθυνση κι' ἐπέτυχε μιὰ ἄδεια. Ὅταν τὸν εἶδε μὲ τὰ ροῦχα τοῦ φυλακισμένου μὲ χειροπέδες, ἀνάμεσα σὲ κλέφτες καὶ δολοφόνους, λιγοθύμησε κι' ἄργησε νὰ συνέλθῃ. Τριγυρισμένη ἀπὸ τὰ παιδιά της, κάθησε στὸ πλάϊ τοῦ ἀντρός της κι' ἄρχισε νὰ τοῦ διηγῆται ὅλες τὶς ὑποθέσεις τοῦ σπιτιοῦ καὶ νὰ τὸν ρωτᾶ γιὰ ὅλα ποὺ εἶχαν γίνει Τῆς τὰ ἐξήγησε κι' αὐτὴ τοῦ εἶπε:

— Τί νὰ κάμουμε τῶρα;

— Πρέπει, εἶπε ὁ Ἰβάν, νὰναφερθοῦμε στὸν Αὐτοκράτορα. Εἶμαι ἀθῶος καὶ θὰ χαθῶ! Αὐτὸ δὲν εἶναι δίκιο.

— Αὐτὸ τὸ ἔχω κάμει, ἀλλὰ ἡ αἴτησή μου δὲν τοῦ ἔφθασε.

Ὁ Ἰβὰν χαμήλωσε τὸ κεφάλι, χωρὶς νὰ πῇ λέξη.

— Τὸ ὄνειρό μου, θυμᾶσαι, βγῆκε λοιπὸν ἀληθινό, εἶπεν ἐκείνη. Σὲ εἶχα ἰδεῖ μὲ σταχτὶ κεφάλι καὶ νά, ποὺ τὰ μαλλιά σου ἄσπρισαν ἀπὸ τὴ λύπη. Ἄ! θὰ ἔκανες καλύτερα νὰ μείνῃς σπίτι.

Τοῦ χάϊδευε τὰ μαλλιὰ λέγοντας:

—Ἰβάν, φίλε μου, εἶμαι ἡ γυναίκα σου· πές μου τὴν ἀλήθεια· σὺ δὲν τὸ ἔκανες αὐτό;..

— Καὶ σὺ ἀκόμα δὲ μὲ πιστεύεις;

Ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του μέσα στὰ χέρια του κι' ἔκλαψε...

Ἕνας στρατιώτης μπῆκε· ἔπρεπε νὰ χωρισθοῦν. Ὁ ἔμπορος ἀποχαιρέτησε γιὰ τελευταία φορὰ τὴν γυναίκα του καὶ τὰ παιδιά του.

Ὅταν ἔμεινε μόνος, σκέφθηκε πάλι ὅσα εἶχαν πεῖ μὲ τὴ γυναίκα του. Συλλογιζόταν τὴν ἀμφιβολία της· κι' αὐτὴ ἀκόμα δὲν τὸν ἐπίστευε... Μήπως δὲν τὸν εἶχε ρωτήσει ἂν αὐτὸς ἦταν ὁ δολοφόνος; Ὁ Θεὸς μονάχα ξέρει τὴν ἀλήθεια, κι' ὄχι ἄλλος, ἔλεγε μέσα του. Αὐτὸν μονάχα πρέπει νὰ παρακαλῶ κι' ἀπ' αὐτὸν μονάχα νὰ περιμένω τὴ δικαίωσή μου.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Ἰβὰν δὲν ἔστειλε πιὰ ἀναφορὲς στὸν Αὐτοκράτορα. Εἶχε χάσει κάθε ἐλπίδα. Μονάχα τὸ Θεὸ παρακαλοῦσε.

***

Ὁ Ἰβὰν δικάστηκε καὶ καταδικάσθηκε σὲ ἰσόβια δεσμὰ μὲ καταναγκαστικὰ ἔργα. Τὸν ἔδειραν μὲ τὸ κνοῦτο καὶ ὅταν οἱ πληγές του ἔγιαναν, τὸν ἔστειλαν στὰ κάτεργα μαζὶ μὲ ἄλλους φυλακισμένους. Ἔμεινε κεῖ εἴκοσι ἕξη ὁλόκληρα χρόνια.

Τὰ μαλλιά του ἦταν τώρα ἄσπρα σὰν τὸ χιόνι. Εἶχε μιὰ μακριὰ γενιάδα σταχτιά, ὄχι πολὺ πλατειά. Ὅλη του ἡ ζωηρότη εἶχε χαθεῖ. Περπατοῦσε καμπουριαστός, ἀργά, χωρὶς νὰ κάνῃ θόρυβο, δὲν μιλοῦσε διόλου, δὲν γελοῦσε ποτέ. Συχνὰ ἔκανε τὴν προσευχή του.

Στὴ φυλακὴ εἶχε μάθει νὰ φτιάνῃ μπότες. Ἀπ' αὐτὸ κέρδιζε λίγα χρήματα κι' ἀγόραζε τοὺς βίους τῶν Ἁγίων. Ὅταν ἔφεγγε, διάβαζε ἀπὸ τὸ βιβλίο του. Πήγαινε στὴν Ἐκκλησία ὅλες τὶς γιορτές, Αὐτὸς ἔλεγε τὸν Ἀπόστολο κι' ἔψελνε. Τοῦ εἶχε μείνει ἡ γλυκειὰ φωνή του. Ἡ διεύθυνση τὸν ἐκτιμοῦσε πολὺ γιὰ τὸν ἥμερό του τρόπο. Οἱ ἄλλοι φυλακισμένοι τὸν θεωροῦσαν σὰν παπποῦ κι' ἔλεγαν γι' αὐτὸν πὼς ἦταν ἕνας ἅγιος ἄνθρωπος. Ἂν εἶχαν νὰ παρουσιάσουν κάμμιὰ ἀναφορά, διάλεγαν πάντα τὸν Ἰβὰν γι' ἀντιπρόσωπό τους. Ἂν μάλωναν μεταξύ τους, πήγαιναν σ' αὐτὸν νὰ τοὺς λύσῃ τὴ διαφορά.

Ὁ Ἰβὰν ποτὲ δὲν λάβαινε γράμματα ἀπὸ τὸ σπίτι του Ζοῦσε ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του; δὲν ἤξερε τίποτε.

Μιὰ ἡμέρα ἔφθασαν στὶς φυλακὲς πολλοὶ κατάδικοι. Τὸ βράδυ ὅλοι οἱ παλιοὶ περικυκλώσαν τοὺς νέους κι' ἄρχισαν νὰ τοὺς ρωτοῦν:

— Καὶ σὺ ἀπὸ ποῦ εἶσαι; ἀπὸ ποιὰ πολιτεία; ἀπὸ ποιὸ χωριό;; Τί ἔκανες καὶ σ' ἔστειλαν ἐδῶ;

Ὁ Ἰβὰν βρισκόταν ἐκεῖ. Μὲ κατεβασμένο τὸ κεφάλι ἄκουε τὶς ἐρωτήσεις καὶ τὶς ἀπαντήσεις. Ἕνας ἀπὸ τοὺς νιοφερμένους ἦταν ἄνθρωπος ψηλός, καλοκρατούμενος, ἂν καὶ εἶχε περάσει τὰ σκράντα χρόνια κι' εἶχε γένια ψαρά.

Διηγήθηκε γιατὶ τὸν ἔπιασαν:

— Γιὰ τὸ τίποτε, φίλοι μου. Εἶχα λύσει ἕνα ἄλογο, ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ πίσω ἀπὸ ἕνα ἐλκυθρο. Τὸ εἶχε δέσει ὁ κύριός του γιὰ νὰ πάῃ σπίτι. Μ' ἔπιασαν καθὼς τὸ ἔλυνα. Ἔλεγαν πὼς ἤθελα νὰ κλέψω τὸ ζῶο. Τὸ ὅτι τὸ ἔλυσα. αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, εἶπα. Καὶ τί μ' αὐτό; δὲν ἤθελα νὰ τὸ κλέψω. Ἤθελα μονάχα νὰ γυρίσω γληγορότερα σπίτι. Ἔπειτα ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀλόγου εἶναι φίλος μου. Σπουδαῖο πράμα!

—Ἔκλεψες, αὐτὸ εἶναι ὅλη ἡ ἱστορία, μοῦ εἶπαν.

—Ἴσως νὰ εἶχα κάποτε κλέψει. Μὰ τί, ποῦ, πότε; κανεὶς δὲν τὸ ἔμαθε ποτέ. Σοβαρὴ ἱστορία. Μάλιστα, εἶχα ἄλλοτε κλέψει κι' ἔπρεπε ἀπὸ πολὺν καιρὸ νὰ ἤμουν ἐδῶ. Μὰ δὲν ἦταν ἀρκετὰ ἔξυπνοι γιὰ νὰ μὲ πιάσουν. Καὶ τώρα, ἂν εἶμαι στὴ φυλακὴ αὐτὸ δὲν εἶναι δίκιο. Μὰ μὴ χολοσκᾶτε, δὲν θὰ μείνω γιὰ πολύ.

Ἕνας κατάδικος ρώτησε:

Ἀπὸ ποῦ εἶσαι;

—Ἀπὸ τὴ Βλαδιμηρούπουλη καὶ λέγομαι Μακάρ.

Ὁ ἔμπορος σήκωσε τὸ κεφάλι:

—Ἄκουσες νὰ μιλοῦν γιὰ τοὺς Ἀνσιανώφ, τοὺς ἐμπόρους ἐκεῖ: Ζοῦν ἀκόμα;

—Ἂν ἄκουσα γι' αὐτούς; Εἶναι μεγαλέμποροι κι' ἂς εἶναι ὁ πατέρας τους κατάδικος. Φαίνεται πὼς ὁ πατέρας τους μᾶς μοιάζει. Ἡ μητέρα ἔχει πεθάνει. Καὶ σύ, γέρο, γιατὶ εἶσαι ἐδῶ;

Τοῦ Ἰβὰν δὲν ταῦ ἄρεσε νὰ διηγῆται τὶς δυστυχίες του. Ἀναστέναξε καὶ εἶπε:

— Γιατί; γιὰ τὰ λάθη μου, χωρὶς ἄλλο. Εἶμαι ἐδῶ εἴκοσι ἕξη ὁλόκληρα χρόνια!

Ὁ Μακὰρ ἐπέμενε.

— Γιὰ τὰ λάθη σου; ποιὰ λάθη;

— Φαίνεται πὼς ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῶ.

Ὁ Ἰβὰν δὲ θέλησε νὰ πῇ τίποτα παραπάνω. Οἱ ἄλλοι ὅμως διηγήθηκαν στὸ Μάκὰρ πὼς ὁ ἔμπορος καταδικάσθηκε. Φαίνεται πὼς κάποιος σκότωσε ἕναν ἔμπορο ποὺ πήγαινε στὸ πανηγύρι καὶ πὼς τοῦ εἶχε βάλει στὸ σάκκο του τὸ ματωμένο μαχαίρι, χωρὶς αὐτὸς νὰ τὸ παρατηρήσῃ Καταδικάσθηκε λοιπὸν ἄδικα.

Ὁ Μακὰρ χτύπησε τὰ γόνατά του μὲ τὰ δυὸ χέρια του κοιτάζοντας τὸν Ἰβὰν Ἀνσιανώφ.

— Τί σύμπτωση! Παλιὰ ἱστορία! Γέρασες, παππού!

Οἱ ἄλλοι τοῦ ἔκαμαν ἐρωτήσεις: Γιατὶ ἀπόρησε ἔτσι; ποὺ εἶχε ἰδεῖ τὸν Ἰβάν;.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

(Ἀπὸ τὰ «Παιδικὰ» τοῦ Λέοντος Τολστόϊ)

ΧΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΘΑΛΑΣΣΑ

Ἀγαπῶ τὴ θάλασσα. Μὰ ὄχι μὲ τὴν ἁπλῆ ἐκείνη ἀγάπη ποὺ μποροῦμε νὰποχωριστοῦμε τἀντικείμενά της χωρὶς καμμιὰ δυσκολία καὶ χωρὶς καμμιὰ πίκρα. Τὴν ἀγαπῶ μὲ τὸ πάθος ἐκεῖνο ποὺ τίποτα δὲ μπορεῖ νὰ τὸ ἱκανοποιήσῃ — κι' ἡ ἀνικανοποίησή του αὐτὴ ἴσα-ἴσα εἶναι ποὺ τρέφει τὴν ψυχή μας μὲ τὶς μεγαλύτερες συγκινήσεις.

Ἔτσι κάθε φορὰ ποὺ στέκω μπροστὰ στὰνοιχτὸ φωτεινὸ πέλαγος, μπορῶ νὰκούσω ὅ,τι δὲ μποροῦν νὰκούσουν οἱ ἄλλοι. Χίλιες φωνὲς νὰ μὲ καλοῦν ἀπὸ πέρα, χίλια μηνύματα νὰ μοῦ φέρνῃ τὸ κῦμα...

Τί μπορεῖ νὰ σιγάσῃ, τὶς στιγμὲς αὐτές, τὸν τυραννικὸ πόθο τῆς ψυχῆς; Νοιώθω μέσα μου νὰ σαλεύουν δυὸ μεγάλα φτερά, ἕτοιμα νὰ πετάξουν πάνω ἀπ' τὸ ὑγρὸ στοιχεῖο, ποὺ σὰν ἕνας δυνατὸς μ' ἀόρατος μαγνήτης τραβᾶ τὴν ψυχή μου στὴν ἀπεραντωσύνη του.

Μ' ἀλίμονο, τὰ δικά μου φτερὰ δὲν ξέρουν παρὰ νὰ σαλεύουν μονάχα... Κι' ἔτσι, καθὼς ἡ λαχτάρα του ταξιδιοῦ, ἡ νοσταλγία τοῦ ἀγνώστου κατέχουν κάποτε ὁλόκληρη τὴν ὕπαρξή μου, κλείνω τὰ μάτια μου καὶ ταξιδεύω σ' ὅλα τὰ πλάτη, σ' ὅλες τὶς θάλασσες: Στὴ φωτεινὴ Μεσόγειο, στοὺς πολύβουους ὠκεανούς, στὴ λευκὴ μαγεία τῶν πολικῶν θαλασσῶν, στὰ ἤρεμα νερὰ τῶν τροπικῶν, ποὺ καθρεφτίζεται τ' ὁλόγιομο φεγγάρι τὶς χλιαρὲς καλοκαιριάτικες νύχτες...

Δὲν ἀγαπῶ ὅμως μόνο τὴ θάλασσα. Ἀπὸ παιδὶ ἔμαθα νὰ θαυμάζω καὶ νὰγαπῶ καὶ τοὺς ἀνθρώπους πὄχουν ἀφιερώσει σ' αὐτὴν ὅλη τους

τὴ ζωή. Μοῦ φαινόνταν πάντα τόσο διαφορετικοὶ ἀπὸ μᾶς τοὺς στεριανούς... Κάθε φέρσιμό τους, κάθε τους χειρονομία, ἡ βαθειά τους φωνή, τὸ νοσταλγικό τους βλέμμα, εἶχε γιὰ μένα κάτι τὸ ἀνεξήγητο καὶ τὸ γοητευτικό.

Εἶχα ἀκούσει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, πὼς τὸ νὰ τοὺς στερήσῃ κανεὶς τὴ θαλασσινὴ ζωή, ἰσοδυναμοῦσε μὲ καταδίκη σὲ θάνατο ἀπὸ μαρασμό. Καὶ τὸ πιστεύω· τὸ πιστεύω, γιατὶ κάθε φορὰ ποὺ ἔπρεπε νὰ ἀποχωριστῶ τὴ θάλασσα γιὰ ἕνα μεγάλο διάστημα, ἤταν γιὰ μένα τόσον ὀδυνηρό...

Ἀργότερα ἔκανα τὴ γνωριμία καὶ τῶν θαλασσινῶν ἐκείνων ἡρώων τοῦ Πιὲρ Λοτί. Ἤταν οἱ περισσότεροι νέοι ψαράδες ἢ ναυτικοί, π' ἀγαποῦσαν τὴ θάλασσα μὲ μιὰν ἀνεξήγητη ἄρρωστη, ἀνικανοποίητη ἀγάπη. Ἄ, πόσο τοὺς καταλάβαινα τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς! Πόσο καταλάβαινα τὴν αἰώνια νοσταλγία τους γιὰ τὶς μακρινὲς θάλασσες πού, ἄλλοτε γαλήνιες κι' ἄλλοτε τρικυμιασμένες, τοὺς τραγουδοῦσαν σ' ἕνα τόσο γνώριμο κι' ἀγαπητὸ σκοπό...

Κάθε ἐγυρισμός τους στὰ μικρά τους χωριὰ δὲν ἔκανε ἄλλοτε παρὰ νὰ μεγαλώνῃ τὸν πόθο τῶν ταξιδιῶν. Κι' ἄφηναν πάλι μιὰ μέρα τὶς νέες τους γυναῖκες καὶ τοὺς γέρους τοὺς γονιοὺς γιὰ νὰ φύγουν μακριά, στὴ γλαυκὴν ἀπεραντωσύνη.

Τίποτα· καμμμιὰ ἄλλη ἀγάπη,— ὅσο δυνατὴ κι' ἂν ἤταν—δὲ μποροῦσε νὰ τοὺς κάνῃ νὰπαρνηθοῦν τὴ θάλασσα. Καὶ πέθαιναν οἱ περισσότεροι μακριὰ ἀπ' τοὺς σπιτικούς τους, ἀνάμεσα θάλασσας κι' οὐρανοῦ μὲ τὸ νοσταλγικὸ νανούρισμα τῶν κυμάτων...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

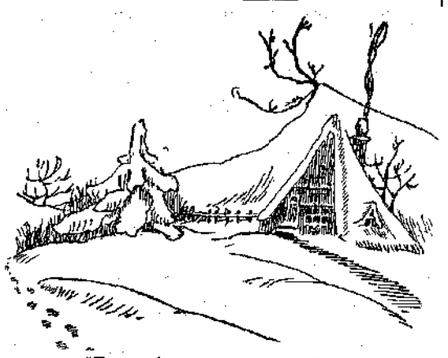

Ἕνας τόπος παγωμένος. Βλέπετε καὶ καμμιὰ ἄσπρη ἀρκούδα;

Ταξιδιώτης

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Ἡ τρικυμία

Ὅλο τὰ πρωϊνὸ τῆς ἄλλης ἡμέρας ὁ Γιάννης τὸ πέρασε ἀπασχολημένος στὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

Ὅταν ὁ Μαθιὸς Μπρινιὸν γύρισε σπίτι του τὸ μεσημέρι ἤταν ἀκόμη κατσουφιασμένος καὶ κακόκεφος. Ἔφαγε ἀμίλητος, καὶ ὅταν ὁ Γιάννης σήκωσε τὸ τραπέζι καὶ ἑτοιμάσθηκε νὰ πάῃ στὸ σπίτι τοῦ παπᾶ γιὰ τὸ μάθημά του, ὁ θεῖος του μὲ ἄγρια φωνὴ τὸν πρόσταξε νὰ μείνῃ στὸ σπίτι, λέγοντάς του πὼς τοῦ ἀπαγόρευε νὰ ἐξακολουθήσῃ πιὰ τὰ μαθήματά του καὶ φωνάζοντας πὼς ἀρκετὸς καιρὸς πῆγε χαμένος σὲ ἄσκοπα κουβεντολόγια κι' ἀερολογίες.

Κατατρομαγμένος ὁ Γιάννης πῆγε κάτι νὰ πῇ, μὰ ὁ ναυτικὸς τὸν ἔκοψε μ' ἄγριο τρόπο:

— Δὲν θέλω ἀντιλογίες! φώναξε. Θὰ γίνῃ ἔτσι ὅπως τὸ λέω. Εἶσαι ὁ ἀνιψιός μου καὶ θὰ κάνῃς ὅτι σὲ προστάζω ἐγώ. Ἂν σ' ἀρέσει. Ἂν δὲν σ' ἀρέσει κάνε κι' ἀλλοιῶς. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀφέντης ἐδῶ μέσα!

— Μά, μπάρμπα-Μαθιέ, τραύλισε ὁ Γιαννάκης, θὰ ἤθελα...

— Φτάνει, εἶπα! ἀγρίεψε ὁ ναυτικός. Μὴν πεῖς λέξη γιατὶ θὰ σοῦρθῃ ἀνάποδη!

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ Γιάννης θέλησε νὰντισταθῇ, νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ, μὰ ὕστερα σκέφθηκε ὅτι δὲν θὰ πετύχαινε τίποτε καὶ πὼς μονάχα θὰ κατάφερνε νὰ ἀγριέψῃ ἀκόμη περισσότερο τὸ θειό του.

Σφίγγοντας τὶς γροθιές του, κατανικώντας τὸν θυμὸ ποὺ ἔβραζε μέσα του, ἔκανε ἕνα βῆμα πίσω κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι.

— Χμ! ἔτσι μπράβο, γρύλλισε ὁ μπάρμπα-Μαθιός. Ἀρχίζεις νὰ μπαίνῃς σὲ θεογνωσία καθὼς βλέπω. Μὰ κιόλας δὲν πιστεύω νὰ εἶναι μονάχα ἡ ἀγάπη σου γιὰ τὰ γράμματα ποὺ σὲ κάνει νὰ πηγαίνῃς κάθε μέρα στοῦ παπᾶ. Ὄχι, ἂν δὲν θέλεις νὰ λείψῃς οὔτε μιὰ φορά, εἶναι γιατὶ πᾶς καὶ χαζοκουβεντιάζεις, εἶμαι σίγουρος, γιὰ τοὺς ἀγαπητοὺς προστάτες σου κι' ὅλες αὐτὲς τὶς σαχλαμάρες. Ἔ, δίκιο δὲν ἔχω;

Καὶ καθὼς ὁ Γιάννης τὸν κοίταξε μὲ ἀγωνία:

—Ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς νέα τους, συνέχισε μ' ἕνα ὕπουλο χαμόγελο, ἔχω νὰ σοῦ πῶ κι' ἐγώ· καὶ τῆς ὥρας μάλιστα.

Μ' ἕνα ἀπότομο κίνημα τὸ παιδὶ τὸν πλησίασε καὶ τὸν ρώτησε μὲ τρεμάμενη φωνή:

— Ἔλαβες κανένα γράμμα, μπάρμπα-Μαθιέ;

— Ναί, σήμερα τὸ πρωΐ. Στὴν ἀρχὴ εἶπα νὰ μὴ στὸ δείξω, μὰ ὕστερα σκέφθηκα ὅτι εἶναι καλύτερο νὰ ξέρῃς καθαρὰ πὼς τώρα πιὰ δὲν πρέπει νὰ βασιζόμαστε σὲ κανέναν ἄλλον παρὰ μονάχα στὸν ἑαυτό μας. Διάβασε τοῦτο δῶ καὶ πές μου τὰ χαιρετίσματα, ἂν δὲ μιλάω σωστά.

Τρέμοντας ὁλόκληρος, κυριευμένος ἀπὸ ἕνα φοβερὸ προαίσθημα, ὁ Γιάννης πῆρε τὸ χαρτὶ ποὺ τοῦ ἔδινε ὁ θεῖος του.

Τὸ γράμμα αὐτὸ ἤταν σταλμένο ἀπὸ τὸν γιατρὸ Ντερίβ καὶ εἶχε ἡμερομηνία 10 Φεβρουαρίου, ἡ ὥρα ἑπτὰ τὸ ἀπόγευμα. Τὸ περιεχόμενό του ἤταν αὐτό:

«Καπετὰν Μαθιέ,

Ὅταν θὰ λάβετε αὐτὸ τὸ γράμμα εἶναι σχεδὸν βέβαιο πὼς ἡ μικρή μας Σούζη θὰ ἔχει ξαναγυρίσει στὸν οὐρανὸ στὰδέλφια της τὰγγελάκια. Ἡ ἀρρώστεια ποὺ προσπαθήσαμε μὲ κάθε τρόπο νὰ καταπολεμήσουμε ἦταν δυνατώτερη ἀπὸ μᾶς. Τὴν ὥρα τούτη ποὺ σᾶς γράφω, τὸ παιδὶ ἔχει πέσει σὲ παραλήρημα καὶ δὲν γνωρίζει κανένα ἀπὸ μᾶς. Δὲν βασίζω πιὰ τὶς ἐλπίδες μου παρὰ σὲ κανένα θαῦμα· εἰδ' ἄλλως ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ ξημερώσῃ δὲν θὰ βρῇ πιὰ ζωντανὴ τὴ Σούζη μας.

Προετοιμάστε τὸ Γιάννη μὲ τρόπο γιὰ τὸ θλιβερὸ νέο καὶ πῆτε του ὅτι κι' ἐμεῖς πολὺ στενοχωριόμαστε ποὺ τόσο ἄργησε ἡ ἐπιστροφή μας. Μὰ ἂν χάσουμε τὴ Σούζη, ὁ πατέρας της δίχως ἄλλο δὲν θὰ θελήσῃ νὰπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴ γῆ ὅπου ἀναπαύεται ὁ ἄγγελός του.

Φιλῆστε ἀπὸ μέρους μας τὸν Γιαννάκη καὶ πῆτε του πὼς εἴμαστε φίλοι του καὶ πὼς παρ' ὅλη μας τὴ θλίψη τὸν θυμόμαστε.

γιατρὸς Πέτρος Ντερίβ»

Ὅταν διάβασε καὶ τὴν τελευταία λέξη, ὁ Γιάννης ἀποσβολωμένος, ἄφησε τὸ χαρτὶ νὰ πέσῃ ἀπὸ τὰ χέρια του. Χονδρὰ δάκρυα κυλοῦσαν στὰ μάγουλά του.

Ἡ σκέψη ὅτι μπορεῖ ἡ Σούζη νὰ μὴ βρισκόταν πιὰ στὴ ζωή, ὅτι δὲν θὰ τὴν ξανάβλεπε πιὰ ποτέ, ἤταν κάτι ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ χωρέσῃ ὁ νοῦς του.

— Τὰ βλέπεις, τὰ βλέπεις; ἔκανε

ὁ ψαρᾶς μαζεύοντας τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ πάτωμα. Ἅμα ἡ μικρὴ πεθάνῃ δὲν θὰ ξαναφανῇ κανεὶς τους πιὰ ἀπ' ἐδῶ. Ἰδάνε πιὰ τὰ καλά μας. Ὅ,τι δουλέψουνε τὰ χέρια μας.

Καὶ μονομιᾶς ἀνάβοντας:

— Καὶ πρέπει τώρα νὰ πληρώσω ὅσα χρωστάω καὶ νὰ μὴν ἔχω οὔτε τοὺς μισοὺς παράδες. Ἂν δὲν πάει σήμερα καλὰ τὸ ψάρεμα... νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάολος, κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πὼς θὰ τὰ καταφέρω! Κι' εἶναι κι' ἕνας βρωμόκαιρος, ἀπὸ κείνους τοὺς βρωμόκαιρους. Ἂν πιάσῃ καμμιὰ φουρτούνα εἶναι φόβος νὰ πνιγοῦμε καὶ νὰ πᾶμε στὰ κομμάτια! Τί νὰ γίνῃ ὅμως; Ἂν μποροῦμε ἂς κάνουμε κι' ἀλλοιῶς! Ἄ, τοὺς παλιοπαραλῆδες! Ἄ, τί μοῦ κάνουν οἱ ἐλεεινοὶ ποὺ μὲ πέρασαν γιὰ κορόϊδο!

Ἔδωσε μιὰ γροθιὰ ἐπάνω στὸ τραπέζι ποὺ τραντάχτηκαν ὅσα βρισκόνταν ἐπάνω. Ὕστερα στράφηκε ἀπότομα στὸν Γιαννάκη καὶ τοῦ εἶπε μ' ἀπειλητικὴ φωνή:

—Ἐμπρός! Σώνει τὰ δάκρυα καὶ τὰ μουντζοκλάμματα! Οἱ πεθαμμένοι μὲ τοὺς πεθαμμένους κι' οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ζωντανούς. Τώρα δὲν ἔχουμε παρὰ μονάχα στὸν ἑαυτό μας νὰ λογαριάζουμε. Λοιπὸν δρόμο! Στὸ καΐκι καὶ δουλειά!

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἅρπαξε τὸν Γιάννη ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω στὸν δρόμο. Ὕστερα κλείδωσε τὸ σπίτι καὶ ξεκίνησε κι' αὐτὸς μαζί του γιὰ τὸ λιμάνι.

Δίχως νὰ δοκιμάσῃ νὰ φέρῃ καμμιὰ ἀντίσταση, κατασυντετριμμένος ἀπὸ τὴν τραγικὴ εἴδηση ποὺ ἔμαθε, ὁ Γιάννης ἀκολουθοῦσε τὸν θεῖο του μηχανικά. Δέκα λεπτὰ ἀργότερα βρισκόνταν κι' οἱ δυό τους ἐπάνω στὸ καΐκι.

Οἱ τρεῖς ναῦτες ἤταν φτασμένοι πρὶν ἀπ' αὐτούς Στὴν προκυμαία ἤταν ἀσυνήθιστη κίνηση, μὰ ὁ Γιάννης βυθισμένος στὴν ἀπελπισία του οὔτε ἔδωσε καθόλου προσοχή.

Ψαράδες, γυναῖκες ναυτικῶν, παιδιὰ μεγάλα καὶ μικρά, εἴχαν μαζευτεῖ μπρὸς στὴν «Χελιδόνα» καὶ συζητοῦσαν ζωηρὰ μεταξύ τους, ὅτι ἤταν ἀληθινὴ τρέλλα νὰποφασίσῃ κανεὶς νὰ βγῇ στάνοιχτὰ μὲ τέτοιον καιρό.

Κι' ἀλήθεια, καμμιὰ ἄλλη ψαρόβαρκα ἐκτὸς ἀπ' τὸ καΐκι τοῦ καπετὰν Μαθιοῦ, δὲν εἶχε σηκώσει παγιά.

— Φυσάει μαΐστρος δυνατός, εἶπε ἕνας ναυτικός. Τὸ μπουρίνι δὲν θ' ἀργήσῃ. Πρὶν περάσει μιὰ ὥρα θἄχῃ κιόλας ξεσπάσει γιὰ καλά.

— Τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω, καπετὰν Μαθιέ, μὴ βγαίνεις ἔξω μὲ τέτοιον καιρό, εἶπε ἕνας ἄλλος.

— Αὐτὸ δὰ νὰ λέγεται, εἶπε μιὰ γυναίκα. Πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς θεόμουρλος γιὰ νὰ τ' ἀποφασίσῃ νὰ βγῇ σήμερα γιὰ ψάρεμα.

— Πάει στὰ σίγουρα — γιὰ νὰ χαθῇ, εἶπαν καμπόσοι ἄλλοι γύρω τους.

Μὰ ὁ Μαθιὸς Μπρινιὸν σήκωσε τὴ φωνὴ καὶ τοὺς ἔκανε ὅλους νὰ σωπάσουν.

— Θὰ κάνω αὐτὸ ποὺ θέλω ἐγώ! ἐφώναξε. Δικό μου δὲν εἶναι τὸ καΐκι; Τὴ ζωή του καὶ τὸ πράγμα του δὲν τὸ ὁρίζει ὁ καθένας; Ἔτσι κι' ἀλλοιῶς ἐσεῖς δὲν ξέρετε τί σᾶς γίνεται. Προτοῦ πιάσει ἡ μπόρα ἐμεῖς θὰ ἔχουμε γυρίσει. Κι' ἔπειτα καὶ τί; Μήπως εἴμαστε τίποτα πρωτόβγαλτοι; Ἢ μήπως εἴμαστε ἀπὸ ζάχαρη καὶ θὰ λυώσουμε; Ἐμπρὸς παιδιά. Ἀμέλα τὸν κάβο!

Μπροστὰ στὸν ἀποφασιστικὸ τόνο τοῦ καπετάνιου τους, οἱ ναῦτες ποὺ εἴχανε δειλιάσει ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ κόσμου, ἔνοιωσαν τοὺς φόβους τους νὰ σκορπίζονται κι' ἄρχισαν νὰ ἑτοιμάζονται γιὰ νὰ σαλπάρουν.

Σὲ λίγο ἡ «Χελιδόνα» βρισκόταν ἔξω ἀπ' τὸ λιμάνι καὶ μ' ἀνοιγμένα ὅλα της τὰ πανιὰ τραβοῦσε κατὰ τ' ἀνοιχτὰ τρέχοντας σὰν θαλασσοπούλι.

Ὅπως εἶχε πεῖ ὁ Μαθιὸς Μπρινιὸν ἡ πρώτη ὥρα πέρασε δίχως νὰ

ΤΟ ΣΚΙΑΧΤΡΟ

ΑΣΤΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ ΕΞΗ ΕΙΚΟΝΕΣ

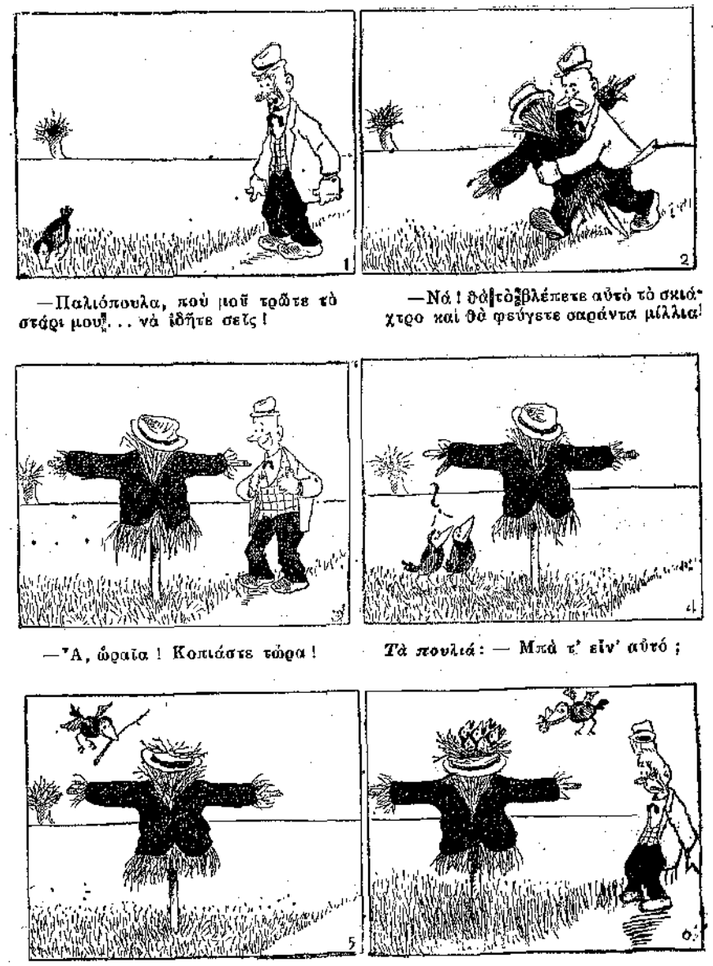

—Παλιόπουλα, ποὺ μοῦ τρῶτε τὸ στάρι μου!... νὰ ἰδῆτε σεῖς!

—Νά! θὰ τὸ βλέπετε αὐτὸ τὸ σκιάχτρο καὶ θὰ φεύγετε σαράντα μίλια!

—Ἄ, ὡραῖα! Κοπιάστε τώρα!

Τὰ πουλιά: — Μπά τ' εἶν' αὐτό;

— Εἴδες; ἤταν γιὰ νὰ κάμουμε τὴ φωλίτσα μας.

— Μπά, τὰ παλιόπουλα!.. Δὲν τὸ φοβήθηκαν καθόλου!..

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴ Λα χτάρα τῆς Λευτεριᾶς

ξεσπάση κανένα μπουρίνι. Μονάχα κῦμα εἶχε δυνατό. Τὸ ψάρεμα ὅμως φαινόταν πὼς θἄβγαινε καλὸ κι' αὐτὸ ἔκανε τοὺς ναυτικοὺς νὰ ριχθοῦν μὲ μεγαλύτερη ὄρεξη στὴ δουλειά.

Ὁ Γιάννης, ὅταν πέρασε ὁ πρῶτος κλονισμὸς ποὺ εἶχε αἰσθανθεῖ ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ γιατροῦ, ἄρχισε νὰ σκέπτεται πῶς μπορεῖ ὡστόσο νὰ μὴν ἦταν τόσο ἄσχημα τὰ πράγματα. Ἀλήθεια, ὁ γιατρὸς Ντερίβ ἔγραφε πὼς μόνο ἕνα θαῦμα μποροῦσε νὰ σώση τὴ Σούζη, μὰ τὰ θαύματα γίνονται, κι' ὁ Γιαννάκης ἄρχισε πάλι νὰ ἐλπίζη.

Ναί, ναί, τὸ ἔνοιωθε, ἡ Σούζη δὲν εἶχε πεθάνει, θὰ τὴν ξανάβλεπε. Καὶ μαζί μ' αὐτὴν θὰ ξανάβλεπε κα' τὸν κύριο Φουρβιὲρ καὶ τὸ γιατρὸ Ντερίβ. Ναί, ἦταν βέβαιος.

Καὶ νοιώθοντας πάλι τὸ θάρρος του νὰ ξαναγυρίζη, ρίχθηκε κι' αὐτὸς μὲ ὄρεξη στὴ δουλειά, ὅταν ἄξαφνα ἕνα δυνατὸ τίναγμα τὸν ἔκαμε νὰ πέση κάτω. Ἂν δὲν ἦταν πιασμένος ἀπὸ ἕνα σχοινί, θὰ τὸν εἶχε δίχως ἄλλο πάρει τὸ κῦμα καὶ θὰ τὸν εἶχε πετάξει στὴ θάλασσα. Τὸ ἴδιο ἀπότομο τίναγμα εἶχε πετάξει κάτω τὸ Μαθιὸ Μπριντιὸ καὶ τοὺς τρεῖς ναῦτες.

Ζαλισμένος κάπως ὁ καπετάνιος βιάστηκε νὰ σηκωθῆ κι' ἔτρεξε ν' ἁρπάξη τὸ δοιάκι ποὺ ὁ μπάρμπα-Γιάννης εἶχε ἀφήσει νὰ φύγη ἀπὸ τὰ χέρια του.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΧΩΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

Μιὰ μικρή μου φίλη, Διαπλασοπούλα ἀπ' τὶς πιὸ ἀγαπητές μου, ἤρθε προχτὲς νὰ μὰ ποχαιρετήση, γιατὶ τὴν ἄλλη μέρα θἄφευγε γιὰ τὸ νησί της. Κι' ἦταν ὅλη χαρὰ γιὰ τοὺς δυὸ-τρεῖς αὐτοὺς μῆνες ποὺ θὰ τοὺς περνοῦσε στὴν ἐξοχική βίλλα τοῦ παπποῦ της, «στὴν ἀγκαλιὰ τῆς φύσης» καθὼς μοῦ ἔλεγε.

— Φαντάζομαι τί ὡραῖα ποὺ θἄναι κεῖ, τῆς εἶπα. Ξέρω δὰ ἀπὸ ἐξοχὲς νησιῶν... Ἡ θάλασσα ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴ βίλλα;

—Ὤ, οὔτε πέντε λεπτά... Κάθε χρόνο, ἀπὸ μικρή, ἐκεῖ περνῶ τὸ καλοκαίρι μου, ἐκεῖ κάνω τὰ μπάνια μου, ἐκεῖ διαβάζω τὰ καλύτερά μου βιβλία, Κάθε χρόνο εἶναι ὡραῖα. Ἀλλὰ φέτο θὰ εἶναι ὡραιότερα παρὰ ποτέ!

— Γιατὶ φέτο;

— Μὰ δὲ συλλογιέστε; Τελείωσα πιὰ τὸ σχολεῖο, πῆρα τὸ ἀπολυτήριο τοῦ Γυμνασίου. Κι' ἐλωσδιόλου ξένοιαστη, θὰ τὸ ρίξω ἔξω. Δὲ θὰ πάω, βλέπετε, καὶ στὸ Πανεπιστήμιο, γιὰ νἄχω τὸν ἐφιάλτη τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων. Τίποτα πιὰ ἀπ' αὐτά! Ὅλα πέρασαν. Κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ καλοκαίρι... ἀρχίζω τὴ ζωή μου!

— Μὲ γειὰ καὶ μὲ χαρὰ λοιπόν!.. Δὲ μοῦ λὲς ὅμως, Νέλλη; Ἀπ' ὅ,τι σὲ περιμένει ἐκεῖ, ἀπ' ὅ,τι θὰ ξαναβρῆς στὴ βίλλα τοῦ παπποῦ, στὸ χτῆμα, στὸ νησί ὅλο, τί ποθεῖς περισσότερο;

—Ἂν τὸ βρῆτε...

— Τὴ θάλασσα;

—Ὄχι! θάλασσα ἔχω κι' ἐδῶ ὅποτε θέλω...

— Τὸ σπίτι;.. τὸ δάσος;. τἀμπέλι;.. τὰ χωράφια;.. τὸ βουναλάκι;.. τὴν ἐκκλησούλα;.. τὸ ληνό;.. τὸ πηγάδι;.. τὴ στέρνα;..

—Ὄχι, ὄχι!..

—Ἀ, τὰ ζωντανά!.. Τἄλογα, τὰ σκυλιά, τὰ πουλιά... Ὁ παππούς ἔχει κι' ἀγελάδες;..

—Ἔχει· ἀλλὰ δὲν εἶναι οὔτε οἱ ἀγελάδες, οὔτε τὰ πρόβατα, ποὺ μὲ τραβοῦν. Τίποτ' ἀπ' αὐτά!

— Τί λοιπόν, ὁ οὐρανός;

— Τὸ ἐναντίον...

—Ἡ γῆ λοιπόν;

—Ἀκριβῶς! ἡ γῆ! τὸ χῶμα!.. Μὴ σᾶς φανῆ παράξενο, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ποὺ μὰ ρέσει ὅταν πηγαίνω νὰ ζήσω στὴν ἐξοχή. Αὐτὸ ποθῶ περισσότερο ἀπ' ὅλα. Γιατ' εἶναι καὶ τὸ μόνο ποὺ στεροῦμαι ὅλους τοὺς ἄλλους μῆνες ποὺ ζῶ στὴν Ἀθήνα.

— Πῶς; δὲν ἔχει χῶμα στὴν Ἀθήνα;

—Ὄχι! Οὐρανὸ ἔχει, θάλασσα ἔχει, πρασινάδες ἔχει, ἀλλὰ χῶμα ὄχι. Ἡ νὰ πῶ καλύτερα, αὐτὸ ποὺ ἔχει εἶναι λίγο καὶ... ψεύτικο. Τὸ κουβαλοῦν ἀπέξω καὶ τὸ ρίχνουνστοὺς κήπους καὶ στὰ κηπάκια, ἀπαράλλαχτα ὅπως τὸ βάζουν καὶ στὶς γάστρες. Μὰ εἶναι χῶμ' αὐτό; Ἐμένα μὰρέσει τὸ ἀληθινὸ χῶμα, τὸ φυσικό, τὸ ἀπέραντο...

—Ἡ Μητέρα Γῆ, ἔ;

—Ἀκριβῶς, ἡ Μητέρα Γῆ! Αὐτὴ ποὺ μᾶς δίνει τὰ δέντρα καὶ τοὺς καρπούς, τὰ φυτὰ καὶ τὰ λουλούδια. Αὐτὴ ποὺ μᾶς τρέφει, αὐτὴ ποὺ μᾶς ντύνει, αὐτὴ ποὺ μᾶς κρατεῖ μὲ τόση στοργὴ στὴν ἀγκαλιά της... Πῶς μὰρέσει νὰ βλέπω τὸ χῶμα, τὸ ἀπέραντο χῶμα τῆς ἐξοχῆς, τοῦ χτήματος, πότε βρεμμένο, πότε ξερό, πότε μαῦρο, πότε σταχτύ, πότε σκαμμένο, πότε ὀργωμένο, πότε στρωτό, πότε φυτεμένο, πότε γυμνό... Πῶς μὰρέσει νὰ γοιώθω τὴ μυρουδιά του, νὰ βλέπω τὶς μύριες ἀποχρώσεις του στὸν ἥλιο καὶ νὰ ξαπλώνουμαι πάνω του!.. Δὲν ὑπάρχει, σᾶς βεβαιῶ, μαλακώτερο, ἀναπαυτικώτερο στρῶμα. Ἡ Μητέρα γῆ, ἡ ἀγκαλιά της!.. Μὰ δὲν ἔχω δίκιο;

—Ἀλήθεια, Νέλλη, τέτοιο χῶμα δὲν ὑπάρχει στὴν Ἀθήνα... Κι' ἔχεις δίκιο νὰ τὸ ξεχωρίζης ἀπ' ὅλα ποὺ βρίσκεις στὴν ἐξοχή... Ἡ πόλη εἶναι πέτρα, μάρμαρο, σίδερο· ἡ ἐξοχὴ εἶναι χῶμα. Τί ὄμορφο ποὺ εἶναι νὰ τὸ βλέπης νὰ μαυρολαγᾷ ἀνάμεσα στὰ στριφτὰ κούρβουλα καὶ κάτω ἀπ' τὰ χρυσοπράσινα φύλλα τοῦ ἀμπελιοῦ, ἢ νὰ κοκκινίζη στὸν ἀπέραντο ἐλαιώνα... Μὰ τί ἄλλο ἔχουμε στὸν κόσμο ἀπ' αὐτὸ τὸ χῶμα;.. Εἶπες πρὸ ὀλίγου πὼς αὐτὸ μᾶς τρέφει. Κι' ἐγὼ σοῦ λέγω καὶ πὼς αὐτὸ μᾶς γέννησε. Δὲν εἴμαστε τέκνα τῆς γῆς; Γῆ καὶ χῶμα εἶναι συνώνυμα. Καὶ τώρα θυμήθηκα ἕνα ποίημα, ἕνα θαυμάσιο ποίημα γιὰ τὴ γῆ, γιὰ τὸχῶμα...

— Τὸ «Ἑλληνικὸ χῶμα» τοῦ Δροσίνη;

—Ὄχι. Τὸ παγκόσμιο χῶμα ἑνὸς ξένου ποιητῆ, ποὺ κι' αὐτὸ ὁ Δροσίνης τὸ μετέφρασε σὲ ὡραίους ἑλληνικοὺς στίχους...

—Ἀ! τοὺς θυμᾶστε;

— Τοὺς στίχους ὄχι, ἀλλὰ ἡ ἔννοια ἀπάνω κάτω εἶν' αὐτή: Πόσα πολύτιμα πράγματα βρίσκουμε σκάβοντας τὸ χῶμα! Τὸ σκάβουμε λίγο καὶ βρίσκουμε τὸ ψωμί μας. Τὸ σκάβουμε περισσότερο καὶ βρίσκουμε τὸ νερό μας. Τὸ σκάβουμε ἀκόμα περισσότερο καὶ βρίσκουμε τὸ χρυσάφι μας. Καὶ τέλος, τὸ σκάβουμε ἀκόμα καὶ βρίσκουμε τὸ πιὸ πολύτιμο ἀπ' ὅλα: τὴν ἀνάπαυσή μας!

—Ἀ, τί ὡραῖο! φώναξε ἡ φίλη μου ἐνθουσιασμένη. Ἀλλὰ τώρα δὲ θέλω νὰ συλλογιέμαι τὸν τάφο. Ὅταν πηγαίνω στὴν ἐξοχή, μοῦ φαίνεται πὼς ὁ τάφος εἶναι μακριά, πολὺ μακριά. Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ ζήσω ἄπειρα χρόνια γιὰ νὰ χαίρομαι αὐτὸ τὸ χῶμα, ποὺ μοῦ δίνει τόσα καὶ τόσα, πρὶν μοῦ δώση καὶ τὸ τελευταῖο, τὴν αἰωνία ἀνάπαυση. Καὶ πάω πάλι νὰ τὸ χαρῶ!.. Σᾶς ἀφίνω ὑγεία καὶ καλὴ ἀντάμωση τὸ φθινόπωρο.

Μοῦσφιξε τὸ χέρι κι' ἔφυγε τρεχάτη κι' εὐτυχισμένη.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΚΙΘΑΡΑΣ ΜΟΥ

Μιὰ μαργαρίτα στ' ἀνθογυάλι
Γέρνει, χλωμὴ καὶ μαραμένη.
Ὤ! πόσο μοιάζει τῆς ψυχῆς μου
Ἀπόψε ποὖναι λυπημένη!

—Ἔμεινες σύ, καλή κιθάρα,
Ἡ μόνη μου παρηγοριά.
Ἔλα κι' ἀπόψε νὰ μοῦ ρίξης
Μιὰ στάλα ἐλπίδα στὴν καρδιά.

Τὴν παίρνω μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου,
Κι' ἀρχίζει εὐτὺς νὰ τραγουδᾷ
Λυπητερὸ τραγούδι. Κλαίει.
Καὶ στὴν καρδιά μου ἔτσι μιλάει:

—Μὴν κλαῖς ἐλπίδες γελασμένες.
Μὴν κλαῖς ὀνείρατα χαμένα.
Γιοῦλια, τριαντάφυλλα, πανσέδες
Καὶ γιασεμιὰ ξεψυχισμένα.

Ἡ ἄνοιξη ξαναγυρίζει.
Ξανὰ θ' ἀνθίσουν τὰ λουλούδια.
Κι' ἐσὺ γοργὰ θέν' ἀρχινίσης
Χαρούμενα νὰ λὲς τραγούδια!..

Βάλσαμο ποὖναι τὸ τραγούδι!
Πάει στὴν καρδιά μου σὰν τὸ ἅλδι
Ποὺ δίνει ἡ μάννα στὸ μωρό της,
Σὰν τὸ κοιμίζει κάθε βράδυ.

Πᾶνε, πετάξαν οἱ καϊμοί μου!
Ἐσὺ 'σαι ἡ παρηγοριά μου,
Γλυκειὰ κιθάρα, μαγεμένη,
Κι' ἡ συνοροφιὰ στὴ μοναξιά μου.

Τάσος Δοΐζης

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

Ἐν' ἀπόγευμα ποὺ ἡ Ρίτα κι' ἐγὼ χασμουριόμαστε πάνω ἀπὸ ἕνα βιβλίο μελέτης, μπαίνει σὰ σίφουνας στὴ κάμαρα ἡ Λιλή.

— Παιδιά! τὸ βράδυ ἔρχεται ὁ διάδοχος τῆς Ἰταλίας, Οὐμβέρτος καὶ θὰ τοῦ γίνῃ δεξίωση αὔριο στὴ Δημαρχία. Θὰ δοῦμε λοιπὸν τὴ πομπὴ σὰν θὰ περάση ἀπ' τὸ μπαλκόνι μας.

Τιναχτήκαμε πάνω.

— Τί ἔκανε λέει; θὰ βλέπαμε ἕνα ἀληθινὸ βασιλόπουλο; ὦ χαρά!..

Οἱ παιδιάτικες φαντασίες μας πῆραν κιόλας δρόμο. Καϊμενη μελέτη! κι' ἄλλη μιὰ ἀκυστὰ μέσα στὶς τόσες...

—Ἐγώ, λέω, θἄναι ξανθὸς καὶ ψηλός, φαντάζεται ἡ Ρίτα ἐπηρεασμένη ἀπὸ κάτι ζωγραφιὲς ἱππότῶν ποὺ εἶδε σ' ἕνα βιβλίο ἱστορίας.

— Θὰ πηγαίνῃ καβάλλα καὶ θἄχῃ ὁλόχρυση στολή, συμπληρώνει ἡ Λιλή.

Ἐμεῖς οἱ μεγαλύτερες γελοῦμε.

— Σιγά... νὰ μὴ φοράῃ τὸν οὐρανό μὲ τ' ἄστρα!

Ὡστόσο ὅλες συμφωνοῦμε πὼς θἄχῃ πολλὰ παράσημα. Θεέ μου, τί ἀνυπομονησία! Νἄτανε δυνατὸ νὰ σκουντήσουμε σήμερα τὴ γῆ νἄκανε τὸ γύρο της γρηγορώτερα.

Κάποτε τελοσπάντων ἔφτασε καὶ τ' αὔριανὸ ἀπόγευμα. Κόσμος ἄπειρος στοὺς δρόμους, στὰ παράθυρα, στὰ μπαλκόνια. Μὰ καὶ τὸ δικό μας ἔχει ἀρκετοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους.

Ἐφοδιασμένες μὲ λουλούδια περιμένουμε.

Σὲ λίγο φαίνεται ἡ πομπή. Στὴ μέση εἶναι ἕνα αὐτοκίνητο ὁποῦ βρίσκεται ὁ διάδοχος κατὰ τὸ λέγειν ὅλων γύρω μας

Τ' αὐτοκίνητο πλησιάζει καὶ διακρίνουμε μέσα ἕνα γκριζομάλλη ἄντρα μ' ἐπίσημη στολὴ καὶ τὸ στῆθος πλημμυρισμένο παράσημα νὰ χαιρετᾷ σοβαρὰ τὸ πλῆθος. Δίπλα του κάποιος νεαρὸς δίχως στολὴ—ἀκόλουθος βέβαια—παίρνει μέρος μ' ἐνθουσιασμὸ στὶς χαιρετοῦρες.

— *Καλέ αὐτὸς εἶναι γέρος, ἔχει γκρίζα μαλλιά!* ἀπελπίζεται ἡ Ρίτα.

— Κι' οὔτε πηγαίνει καβάλλα, ἀπογοητεύεται ἡ Λιλή,

— Κι' οὔτε φοράει ὁλόχρυση στολή, προσπάθησα νὰ εἰρωνευθῶ ἐγὼ ἂν καὶ δὲν εἶμαι λιγώτερο δυσαρεστημένη ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τοῦ ξανθοῦ ἱππότου τῶν ὀνείρων μας.

— Δὲν τοῦ ἀξίζουν λουλούδια αὐτοῦ τοῦ γέρου, λέει ἡ Λιλὴ μὲ πίκα

Ὡστόσο ἡ Ρίτα κι' ἐγὼ ἀπὸ ἀβρότητα ρίχνουμε τὰ δικά μας.

Ἡ πομπὴ ἀπομακρύνεται καὶ μπαίνουμε μέσα ὅλοι.

— Καλὲ μαμμά, καραπονιόμαστε, διάδοχος ἔτσι γέρος...

Ἡ μαμμὰ μᾶς κοιτάζει, καταλαβαίνει καὶ μπήζει τὰ γέλια.

— Ἀ, ὥστε πήρατε γιὰ διάδοχο τὸ στρατηγό, τὸ γέρο παιδαγωγό του;

Ἔ, μ' αὐτὸ πήγαινε πολύ! Νὰ χάσουμε τὴ μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ δοῦμε ἕνα βασιλόπουλο, κι' αὐτὸ τὸ βασιλόπουλο νὰ μὴ φορῇ οὔτε κἂν ἕνα παράσημο γιά... νὰ τὸ παρατηρήσουμε. Πήγαμε νὰ σκάσουμε.

— Παιδιά μου ἂς σᾶς γίνῃ αὐτὸ μάθημα. Νὰ μὴ παρασύρεστε ἄλλη φορὰ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση.

Μικρομέγαλη

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ

Β'.

Λίγη ὥρα ἀργότερα ὁ γέρο-Νότης ἦταν στὸ δρόμο. Ροβολοῦσε κουτσαίνοντας τὸν κατήφορο, ἀκουμπισμένος στὸ ροζιασμένο του τὸ ραβδὶ καὶ πήγαινε σ' ἕνα μαγαζί, τὸ σταθμὸ ἀπ' τ' αὐτοκίνητα τῆς συγκοινωνίας τοῦ χωριοῦ. Τὸ τελευταῖο πρὶν ἀπὸ δυὸ λεπτὰ εἶχε φύγει. Ἀπόμεινε ἡ ἐλπίδα νὰ διαβῇ κανένα περαστικό, μὰ δὲν ἦταν θετικὸ κι' ἔτσι ὁ γέρο-Νότης, ποὺ ἡ ἀνυπομονησία τὸν ἔκαιγε ὅμοια μ' ἅλικη φλόγα π' ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ γιγαντώνει καὶ τὸν ἔκανε νὰ ξεχνᾷ καὶ τὰ πόδια του καὶ τοὺς πόνους του κιόλα, ἀποφάσισε νὰ ξεκινήση μὲ τὰ πόδια γιὰ τὴν πόλη, ποὺ ἦταν μισὴ ὥρα δρόμο μακρυά, μιὰ καὶ δὲν εἶχε οὔτε μουλάρι, οὔτε κανένα ἄλλο ζῶο νὰ καβαλλικέψη. Ἴσως, ἔλεγε, ν' ἀπαντοῦσε κανένα κάρρο στὸ δρόμο καὶ ν' ἀνέβαινε. Μά, ἐπίτηδες λές, κανένα κάρρο δὲ φάνηκε κι' ἔτσι ἔφτασε πεζὸς καὶ κατακουρασμένος. Τὰ πονεμένα του τὰ πόδια τὸν φλόγιζαν, τὸν ἔκαιγαν. Μὰ ἡ φλόγα τους μπροστὰ στὴν ἄλλη ποὺ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θέριευε μέσα του ἔμοιαζε μὲ τὴ φλόγα κεριοῦ μπροστὰ στὴ λάμψη τοῦ ἥλιου... Τράβηξε κατὰ τὸ Ταχυδρομεῖο. Σ' ὅλο τὸ δρόμο ἔβλεπε μπροστά του νὰ παιχνιδίζουν χαρωπὰ ἐννιὰ ὁλοκαίνουργα ἑκατοστάρικα ποὺ σὲ λίγο θἄταν δικά του... δικά του!... Ἐπιτέλους, ἄχ! ἔφτασε. Μὰ τί βλέπει; εἶναι κλειστό. Ρωτᾶει νὰ μάθῃ τὸ γιατί κι' ἕνας ἀστυφύλακάς ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ τὸν πληροφορεῖ.

— Στὶς δώδεκα ἡ ὥρα κλείνει τὸ Ταχυδρομεῖο, μπάρμπα· καὶ βγάζοντας τὸ ρολόϊ του, τώρα εἶναι δώδεκα καὶ πέντε. Πέντε λεφτὰ νἀρχόσουν, καϊμένε, νωρίτερα, τὸ πρόφταινες ἀνοιχτό. Τώρα τ' ἀπόγευμα στὶς τέσσερις θ' ἀνοίξῃ.

Τοῦ ἦρθε σὰν κεραμίδα. Τ' ἀπόγευμα στὶς τέσσερις· θἄχῃ λοιπὸν νὰ περιμένει ἀκόμα τέσσερις ὧρες; τέσσερις ὁλάκερες ὧρες; Τοῦ φαινόταν αἰῶνας. Τέσσερις ὧρες λοιπὸν θὰ βαστάξῃ ἀκόμα τὸ γλυκόπικρο μαρτύριο τῆς ἀπαντοχῆς; Γράβηξε σ' ἕνα κοντινὸ χάνι, *ὅπου ξάπλωσε σ' ἕνα πάγκο* τὰ κουρασμένα καὶ πονεμένα του μέλη.

Μόλις ἄνοιξε στὶς τέσσερις τὸ Ταχυδρομεῖο, ἀπ' τοὺς πρώτους μπῆκε ὁ γέρο-Νότης. Τοῦδειξαν τὴ θυρίδα τῶν ἐπιταγῶν. Ὁ ὑπάλληλος πῆρε τὸ γαλάζιο χαρτὶ καὶ τὸ διάβασε. Ἄνοιξε τότε ἕνα μεγάλο βιβλίο κι' ἔδωσε στὸ γέρο νὰ ὑπογράψῃ. Ὁ Νότης ἔπιασε τὴν πέννα μὲ τὸ χοντρόπετσο, σὰν φλούδα κριναριοῦ, χέρι του ποὺ ἡ συγκίνηση τόκανε ἀκόμα πιὸ ἀδέξιο, ἀπ' ὅ,τι ἦταν, γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ καὶ χάραξε τ' ὄνομά του. Ὁ ὑπάλληλος ἄνοιξε τὸ συρτάρι, διάλεξε ἐννιὰ ἑκατοστάρικα, καὶ τοῦ τὰ μέτρησε. Τὸ αἷμα τοῦ ἀνέβηκε στὸ κεφάλι, τὰ μάτια του θόλωσαν, ἅπλωσε τρεμάμενο τὸ χέρι του, τὰ πῆρε, τὰ δίπλωσε μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ τἄχωσε βαθειὰ στὸν κόρφο του, σὰν νὰ φοβόταν μὴ πετάξουν.

— Σ' εὐχαριστῶ, Μένη μου, μουρμούρισε μὲ τὰ τρεμάμενα χείλια του, νἄχῃς τὴν εὐλογία μου κι' ὁ Θεὸς νὰ μοῦ κόβῃ μέρες γιὰ νὰ σοῦ δίνῃ χρόνια...

Γύρισε τὸ βραδάκι στὸ χωριὸ μ' ἕνα αὐτοκίνητο. Ἡ εὐτυχία τὸν εἶχε μεθύσει, σὰ νὰ κρασί. Σ' ὅλο τὸ δρόμο ἔσφιγγε στὸν κόρφο του τὰ ἐννιὰ κατοστάρικα, τἄσφιγγε γιὰ νὰ τὰ αἰσθάνεται μέσα στὴν τσέπη κι' εὐλογοῦσε τὸν Κλεομένη του, ποὺ μακρυά, ἀπ' τὴ ξενητειά, πλούσιος βέβαια κι' εὐτυχισμένος, θυμήθηκε τὸ γέρο τὸν πατέρα του, συγχωρώντας του τὰ δώδεκα χρόνια τῆς μακρινῆς του σιωπῆς

Σὰν ἔφτασε, μπῆκε στὸ χαμόσπιτό του. Ἡ Ἀνθὴ ἔλειπε — θἄχε πάει νὰ κοιτάξῃ τὰ ζῶα. Πάνω στὸ κουτσὸ τραπέζι ἦταν ἕνα γράμμα, τὄχε φέρει ὁ ταχυδρόμος ὅταν ὁ γέρος ἦταν στὴν πόλη. Μόλις τὸ εἶδε, μιὰ σκέψη πέρασε σὰν ἀστραπὴ ἀπ' τὸ νοῦ του. Θἄναι ἀπ' τὸ γιό μου. Κι' ἡ σκέψη αὐτὴ πλημμύρισε τὸ εἶναι του ἀγαλλίαση. Ἀπ' τὸ γιό μου... Κάθισε βιαστικὰ σὲ μιὰ καρέκλα. Ἔσκισε τὸ φάκελλο μὲ τρεμοδάχτυλα χέρια. Ξεδίπλωσε ἀνυπόμονα τὸ χαρτί, ἦταν γραμμένο μὲ γραφομηχανή.

Ποιὸς ξέρει τί μεγάλος ἀφέντης θἄναι ἐκεῖ κάτω ὁ Μένης μου, ἔχει καὶ μηχανή· συλλογίστηκε ὁ πατέρας. Κι' ἄρχισε νὰ διαβάζῃ συλλαβίζοντας:

«Μετὰ λύπης σᾶς ἀναγγέλλομεν, ὅτι *τὴν 18 Νοεμβρίου* ἐ. ἔ. *ἀπεβίωσεν* ἐν τῷ ἡμετέρῳ Νοσοκομείῳ προσβληθεὶς ὑπὸ λοιμώδους νοσήματος ὁ Κλεομένης

Παρασκευόπουλος. Εἰς τὰ θυλάκια τοῦ μετανάστου ἀνευρέθηκαν μερικὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα σᾶς ἐμβάζομεν εἰς τὴν διεύθυνσιν τὴν ὁποίαν εὕρομεν εἰς ἕνα σημειωματάριόν του, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1814 ἐπιταγῆς. Διατελοῦμεν κλπ.»

Κι' ἀπὸ κάτω ἡ σφραγίδα: Νοσοκομεῖον Ἑλληνικῆς Παροικίας Ἀμερικῆς Ἀλίμονο!

Τὸ γράμμα τοῦ γλυστρᾷ ἀπ' τὰ χέρια. Ἕνας λυγμὸς τοῦ ξεφεύγει... Χώνει τὸ κεφάλι μέσα στὰ χέρια του, δὲ βρίσκει δάκρυα στὰ στερεμένα του τὰ μάτια... Καὶ τὰ πόδια του τοῦ πονοῦν τόσο...

Λυσόχαρτο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ἐπισκέπτης χορεύοντας τὴ μικρούλα στὰ γόνατά του:

— Πῶς σὲ λένε, κοριτσάκι μου;

— Μπεμπέκα.

— Καλά, Μπεμπέκα, εἶναι τὸ χαϊδευτικό σου. Τ' ἀληθινό σου ὄνομα πῶς εἶναι; Πῶς σὲ φωνάζει ὁ μπαμπάς σου;

— «Μωρό μου».

— Κι' ὁ παπποῦς;

— «Κατεργαρούλα!»

Τάσος Λούζης

***

Στὸ σχολεῖο.

Ὁ δάσκαλος — Νίκο, τί δουλειὰ κάνει ὁ πατέρας σου;

Νίκος — Δὲν ἔχω πατέρα, κύριε, πέθανε.

Ὁ δάσκαλος — Καὶ πρὶν πεθάνει;

Νίκος — Ζοῦσε!

Ἀνώνυμος

***

Ἕνας μάγκας σήκωσε ἀπὸ χάμω ἕνα μῆλο κ' ἄρχισε νὰ τὸ τρώῃ.

Ὁ σύντροφός του τοῦ λέει:

— Οὐ, σιχαμένε, ἀπὸ χάμω τὸ τρῶς; Δός μου λιγάκι καὶ μένα!

Ἄστρον τῆς Κερκύρας

ΑΠΟΣΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

[Ἴδε Διάπλασιν τοῦ 1932, φυλλ. 36]

Εἶχα ζητήσει ἢ μιὰ Μαγικὴ Εἰκόνα, ἢ μιὰ Γελοιογραφία, ἢ μιὰ Σειρὰ γελοιογραφικὴ (ἀσκεῖα ἱστορία χωρὶς λόγια, ἢ καὶ μὲ λίγα λόγια).

Ἂς ἰδοῦμε πρῶτα τίς Μαγικὲς Εἰκόνες στὴ Μεγάλη Τάξη. Εἶναι τρεῖς, τοῦ *Μπουμπούλ*, τῆς *Αἴγλης* καὶ τοῦ *Αυσόχαρτον*. Ἡ πρώτη πολὺ πρωτότυπη κατὰ τὸ θέμα: ἕνα τοπεῖο μὲ πανσέληνο καὶ μὲ νυχτοπούλια. Ζητεῖται τί ὥρα ἀκριβῶς εἶναι. Ἡ λύση λέει 3 μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν φαίνεται, δὲν διαβάζεται πουθενά. Οὔτ' ἐκεῖ παῦ ὁ *Μπουμπούλ* σημειώνει κόκκινο σταυρό. Καὶ τὸ σχέδιο πολὺ ἄτεχνο. — Ἡ δεύτερη, τῆς *Αἴγλης*, εἶναι κάπως πιὸ τεχνική· κι' ὁ κύριος τοῦ ἀλόγου κοῦ βόσκει, καλὰ κρυμμένος. Τὸ σύνολο ὅμως δὲν ἔχει καμμιὰ χάρη, καμμιὰ ἐλαφρότητα· γιὰ Μαγικὴ Εἰκόνα εἶναι βαρὺ καὶ σοβαρό. — Χάρη κι' ἐλαφρότητα ἔχει αὐτὸ τὸ κεφάλι τῆς μικρούλας τοῦ *Αυσόχαρτον* ποὺ γυρεύει τὴ ντανιά της. Ἡ ντανιὰ ὅμως κρύβεται ἄσχημα καὶ δὲν εἶναι οὔτε καθαρὰ σχεδιασμένη.

Ἀπὸ τὶς μονωμένες Γελοιογραφίες, τῆς *Παληᾶς Ἀθήνας*, εἶναι καλύτερα σχεδιασμένη κι' εἶναι ἴσως τὸ μόνο ἔργο τοῦ Διαγωνισμοῦ μας ποὺ ἔχει *στύλ*. Ἀλλὰ τὸ θέμα δὲν τὸ καταλαβαίνω: Ἕνας ποδηλάτης ποὺ τρέχει κυνηγούμενος ἀπὸ δυὸ σκυλιά. «Πίσω ρέμα» λοιπόν, τὰ σκυλιά. Μὰ γιατὶ καὶ «μπρὸς βαθύ»; Αὐτὸ τὸ «βαθὺ» δὲν φαίνεται καθόλου. Τὸ δέντρο μήπως ὅπου θὰ προσκρούσῃ; Μὰ μου φαίνεται πὼς μπορεῖ νὰ τὸ ἀποφύγῃ μὲ μιὰ μικρὴ στροφὴ τοῦ τιμονιοῦ. — Δυὸ ποδηλάτες ποὺ συναγωνίζουνται παριστάνει κι' ὁ *Θέμος Ἄργης*. Φθάνουν σχεδὸν στὰ τέρμα μὲ σπασμένα ποδήλατα, ὁ ἕνας πέφτοντας ἀνάσκελα κι' ὁ ἄλλος μπρούμητα: φεκόρ! Ἡ ἰδέα καλή, τὸ θέμα ἀστεῖο ἀλλὰ τὸ σχέδιο ὑστερεῖ. — Πιὸ καλό, πιό... γελοιογραφικό, εἶναι τῆς *Φεμινίστριας* ποὺ παριστάνει σχολεῖο. Ὁ δάσκαλος κάθεται στὴν ἕδρα καὶ μπροστά του στέκεται ἕνας μαθητής, ποὺ δὲν καταλαβαίνω ὅμως καλὰ-καλὰ τί κάνει; λέει μάθημα; τὸ ξέρει; δὲν τὸ ξέρει; ἀπολογεῖται γιὰ καμμιὰ κανηγορία; καταγγέλει τὸ συμμαθητή του ποὺ κάθεται πίσω του στὸ θρανίο; Μιὰ ἐπιγραφὴ μόνο θὰ μὲ φώτιζε.

Μένουν τώρα οἱ Σειρές. Οἱ ἕξη εἰκονίτσες τοῦ *Λαμπαδία* εἶναι ἀρκετὰ τεχνικές. Ἀλλὰ πολὺ μπερδεμένη ἡ ἱστορία ποὺ παριστάνουν. Δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβῃ τί ἀκριβῶς συμβαίνει μὲ τὸ σκύλο μὲ τὴ γάτα καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Λίγα λόγια, κάτω ἀπὸ κάθε εἰκονίτσα, ἤταν ἀπαραίτητα. — Ἀπεναντίας, ἡ ἱστορία τοῦ *Λαγοῦ Νο 2* διαβάζεται πολὺ καθαρά: ὁ σύντροφος τοῦ θηριοδαμαστῆ εἶναι μασκαρεμένος σὲ λεοπάρδαλη, ἐκτελεῖ μαζί του διάφορα παιχνίδια καί, ἀφοῦ φύγῃ ὁ κόσμος, οἱ δυὸ κατεργαλοι μοιράζονται τὴν εἰσπραξη. Οἱ εἰκονίτσες ὅμως εἶναι πολὺ ἄτεχνα σχεδιασμένες. — Ἡ Σειρὰ τοῦ *Ταξιδιώτη* διηγεῖται πῶς πιάστηκε καὶ τί ἔπαθε ἕνας κλεφτάκος. Τὸ σχέδιο εἶναι ἀρκετὰ καλὸ (ὁ *Ταξιδιώτης* ξέρει νὰ ζωγραφίζῃ). Ἀλλὰ ἡ ἱστορία συγκεχυμένη. Χάνεται μέσα στὰ... σκοτάδια τῆς νύχτας ὅπου ἐξελίσσεται. Τίποτα δὲν διακρίνει κανένας... — Ἡ Σειρὰ τῆς *Δανάης* ἐπιγράφεται: «Πῶς ἔσωσε ἡ Διάπλασις τ' αὐγὰ τῆς χωρικῆς». Τὸ σχέδιο καλό, ἡ ἱστορία ἀπίθανη: ἕνα φυλλάδιο μου, ποὺ τὸ κρατεῖ ἕνα παιδί, χωρεῖ ὅλα ἐκεῖνα τ' αὐγά ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸ καλάθι τῆς χωρικῆς, καθὼς σκύβει νὰ σηκώσῃ κάτι; — Ἡ Σειρὰ τοῦ *Παρήγορου Ἀγγέλου*, χωρὶς τίτλο αὐτὴ καὶ χωρὶς λόγια, παριστάνει αἴθουσα σχολείου. Στὴν α' εἰκόνα εἶναι ἄδεια· κάποιος μόνο ξεσκονίζει τὴν ἕδρα (ἂν κατάλαβα παλά.) Στὴ β', ὁ δάσκαλος κάθεται στὴν ἕδρα, ἕνας μαθητὴς στὸ θρανίο, καὶ στὸ μαυροπίνακα εἶναι γραμμένα αὐτά:

$$\frac{7}{7} > \frac{5}{5} :$$

(Φαίνεται ὅτι ὁ δάσκαλος ρωτᾷ: τί εἶναι μεγαλύτερο, ἑπτὰ ἑβδομα ἢ πέντε πέμπτα;) Καὶ στὴν γ', δάσκαλος καὶ μαθητὴς σηκώνουνται νὰ φύγουν ἐνῶ στὸν πίνακα βρίσκονται γραμμένα τρία μεγάλα θαυμαστικά. Δὲν τὸ καταλαβα! — Καὶ τέλος ἡ Σειρὰ τοῦ *Σεπεσμένου Λόρδου* ἡ σχετικῶς καλύτερη ὡς ἱστορία: «Φοβερό!» λέει ὁ πατέρας. Καὶ τηλεφωνεῖ τοῦ γιατροῦ: «Ἐλᾶτε γρήγορα γιὰ τὸ Θεό! ὁ γιός μου κατάπιε μιὰ λίρα!» Ὁ γιατρὸς τρέχει μὲ τὸ αὐτοκίνητο «ὁλοταχῶς». Ἀλλ' ὅταν φτάνει στὸ σπίτι, ὁ πατέρας τοῦ δείχνει στὴν παλάμη του ἕνα νόμισμα καὶ τοῦ λέει: «Περιττό! ἦταν ἕνα... πενηντάλεπτο!»

***

Στὴ Μικρὴ Τάξη, ἔχουμε μιὰ πολὺ ἄτεχνη Μαγικὴ Εἰκόνα τοῦ μικροῦ *Γιόχαν* (6 ἐτῶν!) — μιὰ ἀρκετὰ τεχνικὴ τοῦ *Φάουστ* (μόνο ὁ μπόρμπα Θανάσης δὲν εἶναι καθόλου καλὰ κρυμμένος) — καὶ μιὰ πολὺ καλὴ τοῦ *Βεδουῖνου*; ἕνας γέρος τηλεφωνεῖ στὸν Πυροσβεστικὸ Σταθμὸ ὅτι τὸ σπίτι του ἔπιασε φωτιά. Ζητεῖται ὁ Πυροσβέστης ποὺ τοῦ ἀπαντᾶ. Κι' αὐτὸς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ γέρος ὅταν τὸν βλέπῃ κανεὶς ἀντίστροφα.

Ἡ Γελοιογραφία τώρα τοῦ *Μαρίνου Βέγια*: Ἕνας κύριος κάθεται πισόπλατα στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ διαβάζει ἐφημερίδα. Ὁ γιός του παίζει παραπέρα στὴν ἄμμο. Ἕνας πελώριος κάβουρας, πίσω ἀπ' τὸν κύριο, τοῦ τσιμπᾶ τὸ σακάκι. Κι' ὁ κύριος, νομίζοντας πὼς εἶναι ὁ γιός του: «Τοτό, ἂν ἐξακολουθήσῃς νὰ μοῦ τραβᾷς τὸ σακάκι, δὲν θὰ ξανάρθῃς ἐδῶ τὸ ἐρχόμενο ἔτος!». Καλή, βλέπετε, ἡ ἰδέα ἀλλὰ τὸ σχέδιο ἄτεχνο. — Λίγο πιὸ τεχνικὸ εἶναι τοῦ *Σγουρόμαλλο Ἀγόρι*, ποὺ ἡ γελοιογραφία του, μὲ τὸν τίτλο «Τρεῖς λαλοῦνι». παριστάνει τρεῖς χωριοὺς ἢ «λαλούμενα».

Καὶ δυὸ Σειρές: τῆς *Ἄννας Γ. Πάλλη* στὴ βρύση (ὅπου τὸ δεύτερο παιδὶ γεμίζει τὸ ποτήρι του πρὶν ἀπὸ τὸ πρῶτο, γιατὶ ὁ κρουνὸς, περνώντας πάνω ἀπ' τὸ καπέλλο τοῦ πρώτου, πέφτει ἴσια-ἴσια στὸ ποτήρι τοῦ δεύτερου) καὶ τῆς *Παπαρούνας* μὲ τὴν κούνια, ποὺ ἔκοψε τὸ σχοινί της μὲ τὴν πελώρια μύτη του ἕνα πουλὶ κι' ὁ κουνάμενος ἔκεσε κάτω. Μετρώτατες κι' οἱ δυό.

Αὐτὰ εἶναι ὅλα. Δυστυχῶς, ὅπου ὑπάρχει κάποια ἐξυπνάδα, δὲν ὑπάρχει σχέδιο. Καὶ τὸ ἀντίθετο. Οὔτε ἕνα ἔργο δὲν βρῆκε ποὺ νὰ συνδυάζει καὶ τὰ δυό. Κι' οὔτε ἕνα ποὺ νάναι ἀξιοδημοσίευτο (ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Μαγ. Εἰκόνα τοῦ *Βεδουῖνου*, κι' αὐτὴ ἐπιεικῶς). Βραβεῖα λοιπὸν δὲν μπορῶ νὰ δώσω, οὔτε κἂν ἐγκώμια. Μόνο *Ἐπαίνους* καί... εἰς ἀνώτερα.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ ἄνω καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον: Ταξιδιώτης, Φεμινίστρια, Θέμος Ἄργης, Αυσόχαρτο.

Β'. ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον: Δανάη, Παρήγορος Ἄγγελος, Σεπεσμένος Λόρδος, Παληὰ Ἀθήνα, Αἴγλη, Μπουμπούλ.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον: Λαγὸς Νο 2, Λαμπαδίας.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω)

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: Βεδουῖνος [12Ε].

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον: Μαρῖνος Βέγιας. Ἄννα Γ. Πάλλη, Παπαρούνα, Σγουρόμαλλο Ἀγόρι, Φάουστ.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: Γιόχαν [8Ε].

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 4 Αὐγούστου 1933

ΤΑ περισσότερα παιδιά μου ἔφυγαν ἀπὸ τὶς πόλεις των καὶ τώρα μοῦ γράφουν ἀπὸ τὶς ὡραῖες ἐξοχὲς ποὺ πῆγαν νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι. Τί χαριτωμένα καὶ τί δροσερὰ γραμματάκια! Νὰ ἴδῃ μόνο πῶς θὰ μπορέσω νὰπαντήσω σ' ὅλα.

Τὸ νέο ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου «Νὰ ξαναπάρῃς τὴ γυναῖκα σου», ποὺ δόθηκε τὴν περασμένη Τρίτη, 1 Αὐγούστου, στὸ θέατρο Ἄλκης, εἶναι βέβαια μιὰ δροσερὴ καὶ χαριτωμένη ἀθηναϊκὴ *κομεντί* (ὄχι δηλ. καθαυτὸ κωμωδία, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλαφρὸ δράμα) κι' εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία καὶ θὰ κάμῃ πολλὲς παραστάσεις· ἀλλὰ τὸ θέμα της δὲν εἶναι γιὰ παιδιά. Μόνο οἱ μεγαλύτεροι κι' οἱ μεγαλύτερες ἀπὸ σᾶς μποροῦν νὰ πᾶνε νὰ τὴν ἰδοῦν καὶ νὰ θαυμασεδάσουν.

Ἀκεῖς Ἐλπίδος, καὶ τὸ λίαν καλῶς, ὅταν δίδεται μὲ τόση αὐστηρότητα, ἰσοδυναμεῖ μὲ ἄριστα, ὥστε μπορεῖς νᾶσαι περήφανη. Εἶδα τί ὡραῖα περνᾶς στὴ Γλυφάδα. Ναί, θὰ προκηρύξω κι' ἐκτάκτους διαγωνισμούς. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ λάβῃ μέρος σ' ὅσους θέλει. Μόνο γιὰ τὸ Πάνταθλο εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ λάβῃ μέρος καὶ στοὺς πέντε.

Δέν εἶχες καμμιὰ ἀνάγκη νὰ ντρέπεσαι, φίλη μου *Λαύρη*, κι' ἔκαμες πολὺ καλὰ ποὺ ἔβαλες κατὰ μέρος τὴν ἀδικαιολόγητη αὐτὴ ντροπὴ καὶ μοῦ ἔγραψες τὸ πρῶτο σου γράμμα. Τώρα βέβαια θὰ μοῦ γράφῃς τακτικά. Βγῆκες καὶ πρώτη ἀπ' τὴν Ἐμπορικὴ Σχολή. Δὲν εἶναι μικρὸ αὐτό. Σωστή. βλέπω, Διαπλασοπούλα!...

Χαίρω πολύ, *Μπετόβεν*, ποὺ ἀρχίζεις καὶ σὺ τακτικὴ ἀλληλογραφία. Μὰ πάει νἄχῃ τόσο καλὰ παιδιὰ καὶ νὰ μὴ μοῦ γράφουν; Περμένω καὶ τὸ νέο ξεσπάθωμά ποὺ μοῦ ἑτοιμάζεις. Ὄχι, δὲν εἶναι κανεὶς ὑποχρεωμένος νὰ λύνῃ ὅλες τὶς δημοσιευόμενες Ἀσκήσεις· ὅσες μπορεῖ μόνα.

Χρυσὴ Πεταλουδίτσα, πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου. Τὶς Συλλογὲς τῶν Ἀσκήσεων τὶς παίρνω μὲ τὴ σειρά τους καὶ ἡ σειρὰ καθεμιᾶς ξαναγυρίζει μετὰ 7 ἢ 8 φυλλάδια. Μὰ Ἄσκησή σου δημοσιεύθηκε στὸ προπερασμένο φυλλάδιο, ὥστε θὰ περάσουν δυὸ σχεδὸν μῆνες γιὰ νὰ σοῦ δημοσιευθῇ κι' ἄλλη. Στὸ τέλος ὅμως ἡ σειρὰ ἔρχεται πιὸ γρήγορα, γιατὶ σιγὰ σιγὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴ μέση οἱ Συλλογὲς ποὺ ἔχουν μόνο τρεῖς-τέσσερις δημοσιευσιμες Ἀσκήσεις, καὶ μένουν ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν πολλές. Πολὺ εὐχαρίστως νἀρθῇς στὸ γραφεῖο μου καὶ νὰ μοῦ φέρῃς ὅ,τι θέλεις.

Ἀχ, αὐτὴ ἡ τεμπελιά! ἄχ, αὐτὸς ὁ καιρός! πόσες προφάσεις, *Δανάη*!.. Ἂς εἶναι, τὸ γράμμα σου μᾶπολαμβάνω ὅπως πάντα. Ἔμαθα κι' ἔγραφα γι' αὐτὴ τὴ συναυλία. Ἰδιαιτέρως μ' εὐχαρίστησε τὸ πρόγραμμα ποὺ ἔλεγε: «Συναυλία δοθησομένη ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν τῆς Διαπλάσεως τῶν Παίδων ὑπὲρ τοῦ Ἀστικοῦ Νοσοκομείου». Πολὺ τιμητικὸ γιὰ μένα! Στὰ τετράδια Μ. Μ. μπορεῖς νὰ γράφῃς μόνο τὸ ψευδώνυμό σου. Ναί, μικρὰ ποσὰ εἶναι δεκτὰ καὶ σ' ἑλληνικὰ γραμματόσημα.

Σὲ συγχαίρω, *Καρδιοκλέφτρα*, ποὺ τελείωσες τὸ Γυμνάσιο κι' ἤλθες πρώτη, ἐοῦ κι' ἡ φίλη μας *Ζβυσμένη Ἐλπίδα* ποὺ τὴ συγχαίρω ἐπίσης. Μὲ μεγάλη μου χαρὰ θὰ σὲ ἴδῃ ἂν ἀποφασίσῃς νὰ ἔλθῃς ἐδῶ τὸ Σεπτέμβρη γιὰ τὸ Πανεπιστήμιο. Δὲν εἶσαι μικρὴ 16 χρονῶν. Ὅλες ἀπ' αὐτὴ πάνω-κάτω τὴν ἡλικία πρωτοέρχουνται. Ἄλλο ζήτημα ἂν εἶσαι ἀδύνατη. Αὐτὸ τὸ ξέρει ἡ μητέρα σου κι' αὐτὴν θἀκούσῃς.

Σέ συγχαίρω, *Φίλμ*, ποὺ προβιβάσθηκες καὶ δὲν ἀφιβάλλω ὅτι τὸ ἐνδεικτικό σου θἄχῃ πολὺ καλὸ βαθμό. Λέγοντας «κομμάτι μὲ μεγάλες ἀπαιτήσεις» ἐννοοῦσα ὅτι τὸ θέμα του, ἡ ἰδέα του, τὸ εἶδος του, ἀπαιτοῦσαν πολὺ ἀνώτερο γράψιμο. Μέ μεγάλη μου χαρὰ θὰ σὲ ἴδῃ τὸ Σεπτέμβρη.

Ἀπαρῃ, *Ἑλληνικό Ἀκρογιάλι*, πῶς χάθηκαν τὰ γράμματά σου. Καὶ βέβαια θὰ χάθηκαν ἂν δὲν ἔλαβες ἀπάντησῃ, γιατὶ ἐγὼ ἀργὰ ἢ γρήγορα, μὲ πολλὰ ἢ μὲ λίγα λόγια, ἀπαντῶ σὲ ὅλα. Λυπήθηκα ποὺ ματαιώθηκε αὐτὴ ἡ ἐκδρομή, πάντα ὅμως ἐλπίζω νὰ σὲ ἴδῃ στὰς Ἀθήνας.

Ἡ ὀρθογραφία ποὺ θὰ ἤθελες, *Μέντιουμ*, εἶναι ἡ λεγομένη φωνητική. Νἀχουμε δηλαδὴ ἕνα *ι*, ἕνα *ε*, ἕνα *ο* καὶ νὰ γράφουμε «ὀρθογραφία τίς ρομέϊκις γλόσσας». Ναί, μεγάλη εὐκολία θάταν καὶ πολλοὶ τὸ ὑποστηρίζουν. Ἀλλὰ δὲν μπορεῖσμε νἀφήσουμε τὴν ἱστορική μας ὀρθογραφία, ἀδύνατο!

Ὁ *Γέρο-Δῆμος* βρίσκει ὅτι ὁ «Εἰρηνικὸς» ξεπέρασε πιὰ τὸ «Μάγο τῶν Φιδιῶν». Καὶ συμφωνῶ ἀπολύτως. Ὅσο γιὰ τὴ Γραμματική της Δημοτικῆς, τὸν πληροφορῶ ὅτι τώρα τελευταῖα βγῆκε μιὰ περίφημη, γραμμένη ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Οἰκονόμου (ἔκδοση Κολλάρου). Εἶναι ἀκριβῶς ἡ γραμματική τῆς νεοελληνικῆς ὅπως γράφεται σήμερα. Ἔχει ὅλους τοὺς δημοτικοὺς τύπους, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ἀρχαίους ποὺ ἔμειναν στὴ γλῶσσα μας: π.χ. *αἷμα-αἵματος* (κι' ὄχι μόνο *αἵματου* ποὺ εἶναι τὸ γνήσιο δημοτικό) *ἡ ἀνοιξη-οἱ ἀνοίξεις* (κι' ὄχι οἱ *ἀνοιξες* ποὺ εἶναι τὸ γνήσιο δημοτικό) κτλ.

Σὲ συγχαίρω γιὰ ὅλ' αὐτά, *Τρελλοκόριτσο*. Καὶ τὸ δικό σου ἐνδεικτικὸ ἄριστα θἄχῃ σὰν τῆς *Τίδς*. Ἀπὸ ἑλληνικὰ περιοδικὰ δὲν ἀναθημοσιεύθω εἰκόνες. Αὐτὲς ποὺ βλέπεις εἶναι ἀπὸ ξένα. Ἡ σημερινὴ π.χ. γελοιογραφικὴ σειρὰ εἶναι ἀπὸ νορβηγικὸ περιοδικό, ποὺ μοῦ τὸ ἔστειλε ἡ *Λαχτάρα τῆς Λευτεριᾶς* ποὺ μένει στὸ Ὄσλο. Ἀσκήσεις ὄχι, δὲν δέχομαι τώρα γιατὶ τελείωσε ἡ προθεσμία. Τοῦ χρόνου πάλι.

Πάρκισσε, ἔφαξα κι' εἶδα ὅτι ἔχω φυλαγμένες γιὰ δημοσίευση ὄχι μόνο τὴν ὡραία πράγματι Μαγ. Εἰκόνα σου, ἀλλὰ καὶ δυὸ-τρεῖς νόστιμες γελοιογραφικὲς σειρές σου. Βλέπω τώρα ὅτι θέλεις νὰ σοῦ ἐπιστρέφω ὅ,τι δὲν σοῦ δημοσιεύεται. Πολὺ δύσκολο, φίλε μου! Κανένα περιοδικό, καμμιὰ ἐφημερίδα δὲν ἐπιστρέφει.

Ὄχι, *Θεότρελλλη*, δὲν ἤταν λόγος νὰ μὴ μοῦ ξαναγράφῃς γρήγορα, ἐπειδὴ ἀπήντησα ἐκτενῶς σὲ δυὸ κατὰ συνέχεια γράμματά σου! Τί σημαίνει αὐτό; Ὅταν ἔχῃς θέμα καὶ ὄρεξη, νὰ μοῦ γράφῃς πάντα, ἀδιάφορο ἂν σοῦ ἀπήντησα ἐκτενῶς ἢ συντόμως στὰ προηγούμενα. Πολὺ μ' εὐχαρίστησε καὶ τὸ σημερινό σου γράμμα. Νὰ μοῦ φιλήσῃς τὴ μικρὴ Ναυσικᾶ καὶ νὰ τῆς πῇς νὰ κάμῃ γρήγορα νά... μεγαλώσῃ γιὰ νὰ μοῦ γράψῃ.

Εὖγε, *Ἀζαΐς*, πολὺ χάρηκα ποὺ πῆρες ἄριστα καὶ ἤρθες πρώτη. Πολὺ ἐπίσης μ' εὐχαρίστησε ἡ ὑπόσχεσή σου ὅτι τώρα θὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ καὶ θὰ παίρνῃς μέρος καὶ στὴν κίνηση. Γιὰ τὰ καλὰ λόγια εὐχαριστῶ. Τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ. Στὴν πόλη σας ἔχω καμμιὰ ἑκατοστὴ παιδιά, ἀλλὰ μόνο τὸ ἕνα τρίτο ἀπ' αὐτὰ μοῦ γράφουν.

Σ' εὐχαριστῶ, *Ἀγκάθι*, γιὰ τὶς προσπάθειες ποὺ κάνεις νὰ μὲ διαδώσῃς στὴν πόλη σας ὅπου δὲν ἔχω καθόλου συνδρομητάς. Κι' ἐδῶ κάνει ζέστη, ἀλλ' ἀκόμα ὄχι τόσο μεγάλη. Περμένω τώρα νἄκ σου ἀπ' τὸ χωριό.

Ρίτα Σκοπέτου, πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο γραμματάκι. Μπράβο γιὰ τὸ 10 ποὺ πῆρες στὶς ἐξετάσεις. Τώρα λοιπὸν πηγαίνεις στὴν Ε' τοῦ Δημοτικοῦ κι' εἶναι πολὺ καλὰ γιὰ τὴν ἡλικία σου. Μιὰ ποὺ ἔκαμες τὴν ἀρχή, θὰ ἤθελα νὰ ἐξακολουθήσῃς νὰ μοῦ γράφῃς. Πρέπει ὅμως νὰ πάρῃς κι' ἕνα ψευδωνυμάκι. μικροῦλι ἀάν καὶ σένα. Μεγαλώνουν τὰ μᾶλλιά;..

Φαντάζομαι, *Ὀλόχαρη*, τί ὡραῖα ποὺ πέρασες στὸ Καλαμάκι μὲ τὴν ξαδέλφη σου *Ἀγνή*. Καλὴ ἐπιτυχία στὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις. Ἄρχισαν καθὼς βλέπεις τ' ἀποτελέσματα τῶν περσινῶν Διαγωνισμῶν. Στὸ ἐρχόμενο θὰ προκηρύξω ἑνα-δυὸ νέους.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε καὶ τὸ δικό σου γράμμα, *Μακεδονικό*· *Ἐντελβάϊς*, Σοῦ ἔσταιλα τὸ βραβεῖο σου. Αὐτὴ τὴ φορὰ ἐλπίζω νὰ σὲ ἴδῃ στὸ γραφεῖο μου. Μὴν τὸ κάνῃς πάλι σὰν τὴν ἄλλη!..

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, ὅστε ἐκανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ἀς τὴν 30 Νοεμβρίου 1933. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἐνήκει ν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Κατσαρίδα, κ. (ΟΚ) Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες, ἀ. (ΑΣ). Γαλιάνδρα, κ. (ΙΣ). Ναυτόπουλο, ἀ. (...) Ρωβύρος ὁ Κατακτητής, ἀ. (ΑΩ). Μαγκαλύ, κ. (ΠΝ). Ἐγγόνι τοῦ Βορνή, ἀ. (ΑΚ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Πενεμένο Δοξάρι, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Ἴριδα* (αὐτό. εἶδος σοῦ ἀνάκριναν· ἔστειλα τὰ ζητηθέντα· χαίρω πολὺ κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά·) *Μέμφιδα* (τί καλά! μὰ τὸ βλέπω κι' ἀπὸ τὸ γράψιμό σου πὼς τώρα πιὰ μεγάλωσες· θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου·) *Λευκὴν Καμέλιαν* (ἔστειλα· πολὺ καλὸς ὁ βαθμός σου, μπράβο· μόνο τὸ γράμμα σου, πολὺ ξέθωρο, δυσκολεύθηκα νὰ τὸ διαβάσω·) *Γαλανομάταν* (καὶ τὸ δικό σου γράμμα πολὺ δυσανάγνωστο· χαίρω ὡστόσο ποὺ οἱ τόσοι σου κόποι ἀνταμείφθηκαν· καὶ εἰς ἀνώτερα!) *Κρινόλευκην* (περμένω· ἄ, τὸ φθινόπωρο εἶναι ἀκόμη μακριά, γιατὶ κι' ὁ Σεπτέμβρης, κατὰ τὶς προβλέψεις, θἄναι φέτο καλοκαιρινός· χαίρω ποῦ ἀγαπᾷς τόσο τὸ σχολεῖο·) *Κισσὸν τῶν Βράχων* (πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου· ναί, ὅλα τὰ περασμένα τεύχη τῆς «Νέας Ἑστίας» ὑπάρχουν· μπορεῖς λοιπὸν νὰ στείλῃς ἕναν κατάλογο αὐτῶν ποὺ σοῦ λείπουν, μὲ τὸ ἀντίτιμο, στὸν ἐκδότη κ. Κολλάρο καὶ θὰ τὰ λάβῃς ἀμέσως·) *Μιμόζαν* (ἔστειλα· ἤ, βέβαια, σιγὰ-σιγὰ φθάνει κανεὶς ὡς τὸ βραβεῖο· χαίρω ποὺ ἀλληλογραφεῖς τώρα μὲ πέντε Διαπλασοποῦλες·) *Ἠχὼ τοῦ Ἐρυμάνθου* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ἀλήθεια, πόσον καιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς! ἔσυε ποὺ προβιβάστηκες μὲ τὸν καλύτερο βαθμὸ στὴν τάξη σου καὶ τώρα περνᾶς ἕνα ἥσυχο κι' ὡραῖο καλοκαίρι·) *Δαναΐδα* (παράστικα· ἡ *Ἐρείκη* παραθερίζει στὸν Ἅγιο Πέτρο τῆς Κυνουρίας·) *Θρυλλικὸν Ἀετόν* (ἔλαβα· ὤ, μακάρι κι' ἄλλοι νάγραφαν ἔτσι καθαρὰ σὰν καὶ σένα!) *Μίμην Αὐγερινόν*, *Ἡρακλειωτοπούλαν*, *Μπετόβεν* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 1 *Αὐγούστου* θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 26ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 5 Ὀκτωβρίου.

409. *Λεξίγριφος*

Τὸ πρῶτο μου εἶν' ἀόριστος,
Τοῦ τρίτου ὅμως προσώπου·
Τὸ δεύτερο, τὸ μεστικὸ
Ποὺ πέφτει κάθε ἀνθρώπου.
Κι' αὐτὰ τὰ δυὸ ἂν εὑρεθοῦν
Καὶ συνδεθοῦν ὡραῖα,
Μᾶς κάνουν νὰ διαβάζουμε
Πρωὶ καὶ βράδυ νέα.

Γιούλης Ἄνθης

410. *Συλλαβόγριφος*

Καλὰ μάρι ἀδειανὸ
Πῶς μπορῶ νὰ τὸ γεμίσω:
Σύνδεσμο μὲ νότες δυὸ
Ἀρκεῖ μόνο νὰ κολλήσω.

Κερκυραϊκὸ Ἀκρογιάλι

411. *Στοιχειόγριφος*

Σύνδεσμος πολὺ κοινὸς
Κι' ἄλλη παίρνει κεφαλὴ
Κι' εὐθὺς γίνεται Θεὸς
Ποὺ στὴ φύση μᾶς καλεῖ.

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

412. *Μεταγραμματισμός*

Πουλὶ μου θὰ τὸ φᾶς,
Ἀλλάζει τὸ κεφάλι
Καὶ χρονικὴ μονάς
Ἀμέσως ξεπροβάλλει.

Σύλλογος «Ἄνεμοι»

413. *Ἀστήρ*

* * * Ὁριζοντίως: ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος, καθέτως νῆσος τῆς Εὐρώπης, διαγωνίως δὲ κράτος τῆς Εὐρώπης καὶ ρωμαῖος φιλόσοφος.

* * *
* * *
* * * Ε * * *
* * *
* * *
* * *

Ἀπόστολος Δ. Σαχίνης

414-418. *Μαγικὸν Γράμμα*

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Σάμος, Ρώμη, Πόρος, ὅρμος, χιών.

Λευκὴ Καμέλια

419. *Πτερωτὸν Γράμμα*

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἓν κοινὸν γράμμα — τὸ πτερωτὸν — τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶ πρῶτον εἰς τὴν πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθεξῆς:

Τύραννος τῶν Συρακουσῶν — Ὁμηρικὸς βασιλεύς — Πολύτιμον μέταλλον — Κυνικὸς Φιλόσοφος — Βαλκανικὸν Κράτος — Ἥρως τῶν Περσικῶν πολέμων.

Τρελαντώνης

420. *Φωνηεντόλιπον ἐξ Ἀκροστιχίδος*

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντόλιπον γνωμικὸν τοῦ τύπου:

* * * * - * * - * * * * - * *

1, Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου· 2, Μυθολογικὴ τάλαινα μήτηρ· 3, Μέγας ποταμὸς τῆς Ἰταλίας· 4, Εὐῶδες ἄνθος φέρον τὸ ὄνομα μυθολογικοῦ νεανίου· 5, Θεὰ τῆς Δικαιοσύνης· 6, Ὠμὸς Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης· 7, Μέγας ἀρχαῖος γλύπτης· 8, Ποταμὸς τῆς Γαλλίας· 9, Κερασφόρον, ἀστερισμὸς καὶ ὄρος· 10, Βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων· 11, Μάντις· 12, Ἀρχαῖος ἀστρονόμος.

Πολυβώτης

421. *Φωνηεντόλιπον*

ο ν - θ ν - κ - χ ρ - κ ν

Θέλμα

322. *Γρίφος*

α ιν
α α ιν ιν κο
ελ ασκ λῶτα τὴν
α α ιν ιν κο
α ιν

Γεώργιος Χαραλάμπους

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 21

234. Δελτάριον (Δέλτα, Ρίον). — 235. Πάρις (πᾶ, ρίς). — 236. Ἀνὰ-Ἄννα. — 237. Λαέρτης-ἐλάτη.

238. Ρ Ι Σ
Ι Σ Ι Σ
Σ Ι Μ Ω Ν
Σ Ω Μ Α
Ν Α Ι

239. Α Μ Ε Ρ Ι Κ Ο Σ (μέρος, Ἔρις, Ρέα, ἰσασμός, κόμμα, οἶκος, Σάμος). — 240 - 244. Διὰ τοῦ Τ: *Τῆλος, ἄτμός, τροχός, τόπος, τόμος.* — 245. ΙΑΝΟΣ-ΑΘΗΝΑ (Ἰάσων, Ἀθάνατος, Νῆσσα, Ὄνομα, Σαρρα). — 246. Ἀλλοῦ τὸ ὄνειρο κι' ἀλλοῦ τὸ θάμμα, — 247. *Ὁ Ἱπποκράτης ἦτο μέγας ἰατρός* (ὁ ὑπὸ κρότη, σὺ τό, μέγα σί, ἁ τρῶς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ'—435]

Θέλοντας νὰ συμπληρώσω *Χρυσόδετον Λεύκωμα* Μ. Μυστικῶν, ἐπιθυμῶ ἀνταλλαγὴ μὲ Μεγάλη Φάξη. Στείλατε: Ἱερὰ Μητρόπολις Καζάνης διά:

Θλιμμένη Γοητεία

[ΑΓ'—436]

Εὐγενικιά *Βασίλισσα τῶν Ὀνείρων*, τὴν διεύθυνσίν σου γιὰ νὰπαντήσω στὸ ὡραῖο τετραδιάκι σου.

Ἀσάλευτη Ζωή

[ΑΓ'—437]

Ὀριέττα, τὸ κολλέγειο τῶν πέντε κοριτσιῶν εἶναι στὸ Ἑλληνικὸ ἢ... στὸ Δαφνί;

Ἀσάλευτη Ζωή

[ΑΓ'—438]

Ἀνταλλάσσομεν Μικρὰ Μυστικὰ μὲ ὅλους-ες (χωριστά). Κυρίαν Ἄνναν Σαλούστρου, Σύρον, γιά τ' Ἀλκυονίδα, καὶ Γαλιάνδρα.

[ΑΓ'—439]

Τὸ ΛΥΣΟΧΑΡΤΟ *ἀνταλλάσσει τετραδιάκια μόσους ες θάθελαν νὰ τὸ τιμήσουν.* Πρόξενον Ὁλλανδίας (Α.) Κέρκυρα.

[ΑΓ'—440]

Κουκλίτσα, πολὺ εὐχαρίστως· τὴν ὁδό σου.

Ὀριέττα

[ΑΓ'—441]

Γουστάδε *Ζάν*, πόσο ἀργὰ περνάει ὁ καιρὸς μακριὰ σας!

Ὀριέττα

[ΑΓ'—442]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ μεσαία ταξη. Καν Ἄνναν Καψωμενάκη, Κασνέλλι, Χανιὰ Κρήτης, διά: ***Ναυτόπουλο***

[ΑΓ'—443]

Βέβα, Ἀετιδέα, ἀνταλλάσσομε τετραδιάκια; Διεύθυνσις (ΑΓ'—394).

Γέρο-Δῆμος

[ΑΓ'—444]

Θέσπρελλη, ποιά ἡ διεύθυνσή σου γιὰ νὰ ἀνταποδώσω τετραδιάκι;

Μακεδονικὸν Ἐντελβάϊς

[ΑΓ'—445]

Σὰ τὰ ΨΑΡΑ, σὲ πανήφυλη ράχη, περπατάει ἡ ΣΟΥΖΗ μονάχη
δύο πρόσωπα φαίνεται νάχῃ.
Μ' ἂν τὰ πῶ θὰ τὴ πιάσῃ... συνάχι.

Σκνίπα

[ΑΓ'—446]

Σκνίπα, σκοπός μου δὲν εἶναι καροϊδία, ἐνδιαφέρομαι γιὰ Μιμίκα· ξέρετε τίποτα; γράφτε.

Ὀριέττα

[ΑΓ' 447]

Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους-ες, ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ διαπλασοπούλες 13-15 ἐτῶν Δ/σις: Ἀνίδα Μαρίκαν Κοτρωνάκη, Δικαστήρια, Χανιὰ Κρήτης, διά: ***Καστανόξανθη***

[ΑΓ'—448]

Ἀριστοκράτισσα, ὁ θίασος μᾶς ἀνήκει· τὸ νοῦ σου. Ὀριέττα, συμφωνεῖς;

Σούζη

[ΑΓ'—449]

Σκνίπα, μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν Πέτροβιτς. Γιατί; ***Ἀνρὺ Γκαρὰ***

[ΑΓ'—450]

Ὀριέττα. Γλῶσσα παπούτσι, μυαλὸ κουκούτσι. ***Ἀνρὺ Γκαρὰ***

[ΑΓ'—451]

Τὸ νὰ παίρνῃ ἕνα κορίτσι ἀγοριστικο φυεδώνυμο κάτι πάει κι' ἔρχεται. Ἀλλὰ ἕνα ἀγόρι νὰ τὸ λένε *Ὀριέττα*, οὔτε πάει οὔτε ἔρχεται. ***Ἀριστοκράτισσα***

[ΑΓ'—452]

Σκνίπα, εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν προτίμηση. ***Θίασος Χόλλυγουντ***

Πῶς θὰ περάσετε πιὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;
Εἶναι ἁπλούστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

"ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε, — ἀλλὰ κι' ὅπου θὰ μείνετε, — γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι' ἕνας μόνον Τόμος τῆς Β' Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τὶς 400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἂν πάρετε μάλιστα τὸν **Τόμο τοῦ 1929 ἢ τοῦ 1930 ἢ τοῦ 1931 ἢ τοῦ 1932,** ποὺ ἔχει 620 σελίδες ὁ καθένας καὶ 25 μυθιστορήματα οἱ τέσσερις μαζί, τί ἄλλο θέλετε;

Τριοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθῆτε τον καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ περάσετε **ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ**

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι